

Begroting 2027

Bijlagenboek

Provinciale Staten

Woensdag 11 november 2026

Ons kenmerk: DOS-2025-0004771
 PZH-2026- 897663265

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Bijlage 1 Toelichting Reserves	3
Bijlage 2 Toelichting Voorzieningen.....	20
Bijlage 3 Toelichting Overlopende Passiva (OVP).....	25
Bijlage 4 Overzicht kosten Provinciale Staten 2027	51
Bijlage 5 Overzicht van lasten en baten per taakveld / uitvoeringsinformatie	52
Bijlage 6 Opbouw van de begroting voor 15 jaar vooruit	55
Bijlage 7 Afkortingenlijst.....	61
Bijlage 8 Statenbesluit	65
Bijlage 9 Amendementen en moties	67

Bijlage 1 Toelichting Reserves

Algemene vrije reserve

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Algemene vrije reserve	212.595	280.498	-39.049	0	241.449	256.343	307.129	374.991

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Algemene vrije reserve	241.449	0	0	241.449
Totaal reserves	241.449	0	0	241.449

Toelichting

Onderwerp:	Algemene vrije reserve
Inhoud en doel	Algemene buffer voor het verrekenen van begrotings- en rekeningsaldi en voor het opvangen van niet in de begroting opgenomen risico's en tegenvallers.
Functie	Buffer
Voeding	Risico reserveringen, historisch gerealiseerde rekeningresultaten
Besluitvorming/instellingsjaar	Niet van toepassing.
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	De negatieve toevoeging betreft de onttrekking van het begrotingssaldo van € 39 miljoen negatief.
Toelichting beklemming	Met de instelling van een aparte Bufferreserve Weerstandscapaciteit is het saldo in de Algemene reserve vrij besteedbaar. Opgemerkt wordt dat dit saldo meerjarig kan fluctueren door verrekeningen van meerjarige begrotingssaldi, zoals die zijn opgenomen in de laatst vastgestelde begroting.
Toelichting omvang	Per eind 2027 bedraagt de Algemene vrije reserve afgerond € 241 miljoen.

Bufferreserve Weerstandscapaciteit

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Bufferreserve	74.300	88.100	0	0	88.100	88.100	88.100	88.100
Weerstandscapaciteit								

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Bufferreserve Weerstandscapaciteit	88.100	0	88.100	0
Totaal reserves	88.100	0	88.100	0

Toelichting

Onderwerp:	Bufferreserve Weerstandscapaciteit
Inhoud en doel	Het afdekken van incidentele risico's die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing conform paragraaf 4.4 in de Financiële Verordening provincie Zuid-Holland.
Functie	Buffer
Voeding	Overheveling middelen vanuit de risicoreserves: Innovation Quarter, Energiefonds, Revoluerend Verenfondsen, Overcommitting OP-West en Nazorg stortplaatsen. En aanvullende storting vanuit de Algemene reserve.
Besluitvorming/instellingsjaar	2023
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er is in de Najaarsnota 2026 € 13,8 miljoen toegevoegd aan de bufferreserve weerstandscapaciteit als gevolg van toegenomen incidentele risico's. Deze risico's staan beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing in de Begroting 2027.
Toelichting beklemming	De omvang van de bufferreserve is gebaseerd op het benodigde weerstandsvermogen, zoals dat is toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting (risiconorm 1,0).
Toelichting omvang	De reserve heeft per eind 2027 een omvang van € 88,1 miljoen.

Beheerplannen Natura 2000 en PAS

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Beheerplannen Natura 2000 en PAS	7.502	6.002	0	1.500	4.502	3.002	1.502	2

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Beheerplannen Natura 2000 en PAS	4.502	0	4.502	0
Totaal reserves	4.502	0	4.502	0

Toelichting

Onderwerp:	Beheerplannen Natura 2000 / PAS
Inhoud en doel	Doel is activiteiten te bekostigen, in het kader van Natura-2000 de uitvoering van de (met elkaar samenhangende) beheersplannen en -maatregelen Programmatische Aanpak Stikstof. Conform de Decemercirculaire 2014 zijn er middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld voor dit doel.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2012
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 1,5 miljoen onttrokken ter dekking van lasten subsidies.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Toelichting beklemming	In deze wet is opgenomen dat Gedeputeerde Staten verantwoordelijk zijn voor het treffen van (instandhoudings) maatregelen die zijn vastgelegd in de Natura 2000 beheerplannen. Op grond van die wettelijke taak zijn alle middelen bestuurlijk beklemd.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserves € 4,5 miljoen.

Bereikbaarheid

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Bereikbaarheid	126.677	103.343	4.658	28.273	79.728	61.754	57.611	53.993

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Bereikbaarheid	79.728	29.835	49.893	0
Totaal reserves	79.728	29.835	49.893	0

Toelichting

Onderwerp:	Bereikbaarheid
Inhoud en doel	Bij Voorjaarsnota 2025 is het gesloten systeem bereikbaarheid afgeschaft. In de reserves Bereikbaarheid en Mobiliteit waren diverse middelen opgenomen waarvan de besteding in toekomstige jaren wordt verwacht. De reserve is bedoeld om die middelen beschikbaar te houden voor de betreffende bereikbaarheidsdoelen.
Functie	Spaar
Voeding	Vanuit eerder gestorte middelen in de reserve Bereikbaarheid en Mobiliteit
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2011
Looptijd	2037
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking aan de reserve in 2027 bedraagt € 28,3 miljoen. Deze onttrekking bestaat op hoofdlijnen uit: • Exploitatiebijdragen OV-concessies € 11,5 miljoen. • Fietspaden € 8,1 miljoen. • Bijdrage aan beheer en onderhoud € 3,6 miljoen. • Veer Maassluis-Rozenburg € 3,3 miljoen. • Nieuwe treinen concessie DMG € 0,8 miljoen. • Onttrekkingen voor diverse kleinere projecten € 1 miljoen.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging aan de reserve in 2027 bedraagt in totaal € 4,7 miljoen. Hiervan is € 4,3 miljoen voor exploitatiebijdragen voor OV-concessies en € 0,4 miljoen voor onderhoud Dynamisch Reizigersinformatiesysteem (DRIS).
Toelichting beklemming	Op basis van de begrote onttrekkingen is de reserve naar verwachting over 15 jaar vrijwel uitgeput.
Toelichting omvang	Vanwege het doel van deze programmareserve (mee- en tegenvallers in de exploitatie verrekenen) is geen maximale omvang van de reserve bepaald. De omvang van de reserve bedraagt ultimo 2027 € 81,2 miljoen, wat in de komende periode afneemt tot € 10,4 miljoen ultimo 2040.

Egalisatiereserve dbo infrastructuur

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Egalisatiereserve dbo infrastructuur	5.000	4.000	0	0	4.000	4.000	4.000	4.000

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Egalisatiereserve dbo infrastructuur	4.000	0	4.000	0
Totaal reserves	4.000	0	4.000	0

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve dbo infrastructuur
Inhoud en doel	In de exploitatiebegroting in Ambitie 2, beleidsdoel 2-2 'Goed functionerende provinciale infrastructuur', zijn structurele middelen begroot voor het dagelijks beheer en onderhoud van kapitaalgoederen (infrastructuur). Dit dagelijks beheer is jaarlijks repeterend en constant in de tijd. In sommige situaties, zoals bij extreme weersomstandigheden, kunnen deze uitgaven echter sterker fluctueren. Die fluctuaties kunnen via deze egalisatiereserve worden opgevangen. Om middelen niet onnodig lang vast te houden wordt de omvang van de reserve gemaximeerd op € 5 mln.
Functie	Egalisatie
Voeding	Per jaareinde niet-bestede budgetten voor het dagelijks beheer en onderhoud worden gestort in de reserve met een maximum van € 5 mln.
Besluitvorming/instellingsjaar	2025
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	De middelen zijn bestuurlijk verplicht om het door PS vastgestelde kwaliteitsniveau voor het beheer en onderhoud te kunnen handhaven zoals is vastgesteld bij de Nota Kapitaalgoederen 2024.
Toelichting omvang	Na vaststelling van de begroting is het saldo van de egalisatiereserve € 4 miljoen.

Egalisatiereserve lastneming subsidies

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Egalisatiereserve lastneming subsidies	24.564	11.149	0	7.581	3.567	1.632	1.132	626

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Egalisatiereserve lastneming subsidies	3.567	3.567	0	0
Totaal reserves	3.567	3.567	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve lastneming subsidies
Inhoud en doel	De lastneming van subsidies, met name meerjarige projectsubsidies, volgt het toerekeningsbeginsel. Dat houdt in dat de lasten worden verantwoord in het jaar c.q. jaren waarin de activiteiten worden verricht waarvoor de subsidie bedoeld is. Vooral bij subsidies geldt dat dit moment van lastneming kan afwijken van het jaar waarin het budget in de begroting beschikbaar is gesteld. In voorkomende gevallen is dit inzicht er pas per jaareinde en dan is er geen gelegenheid meer om de begroting hierop aan te passen. De aangegane subsidieverplichtingen zijn echter wel juridisch verplicht en zullen in een later begrotingsjaar als last worden verantwoord. In die gevallen is het wenselijk om de niet-bestede subsidiebudgetten per jaareinde in de egalisatiereserve te storten. De middelen blijven daarmee beschikbaar ter dekking van de lastneming in latere jaren. Die onttrekking in latere jaren wordt, indien mogelijk, op reguliere wijze begroot en verwerkt via de planning- en controlcyclus.
Functie	Egalisatie
Voeding	Per jaareinde niet-bestede subsidiebudgetten in de ambitiebegroting waarvan de lasten pas in latere jaren worden verantwoord.
Besluitvorming/instellingsjaar	2024
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt er € 7,6 miljoen onttrokken aan de reserve.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	Het bedrag is juridisch beklemd voor reeds verstrekte subsidies, waarvan de activiteiten naar verwachting in de komende jaren plaatsvinden.
Toelichting omvang	Per eind 2027 heeft de reserve een omvang van afgerond € 3,6 miljoen.

Geen lege handen voor de landbouw

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Geen lege handen voor de landbouw	3.500	3.594	0	1.295	2.299	2.000	2.000	2.000

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Geen lege handen voor de landbouw	2.299	0	2.299	0
Totaal reserves	2.299	0	2.299	0

Toelichting

Onderwerp:	Geen lege handen voor de landbouw
Inhoud en doel	De middelen in de reserve dienen een bijdrage te leveren aan: • De leefomgeving van akker- en weidevogels • Het verdienvermogen voor de landbouw • De boeren en andere ondernemers hun bedrijf te laten verduurzamen • Het agrarisch onderwijs • De vrijwillige 'stoppers' • Een oplossing voor de PAS-melders en interimmers
Functie	Spaar
Voeding	Algemene middelen

Besluitvorming/instellingsjaar	Via amendement 821 bij Voorjaarsnota 2024
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 1,3 miljoen uit de reserve gehaald voor de uitvoering van Amendement A-821.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2024 is amendement 821 - De Jager (SGP) Geen lege handen voor de landbouw 2.0 aangenomen. Alle middelen in de bestemmingsreserve 'Geen lege handen voor de Landbouw' zijn bestuurlijk verplicht. Dit betekent dat de middelen niet vrij besteedbaar zijn, maar vastliggen voor specifiek benoemde doelen. Deze verplichting volgt uit het feit dat Provinciale Staten met dit amendement expliciet opdracht geven aan Gedeputeerde Staten om de middelen in te zetten voor concrete doelen zoals verbetering van de leefomgeving van akker- en weidevogels, versterking van het verdienvermogen van de landbouw en ondersteuning van verduurzaming, onderwijs en vrijwillige stoppers.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 2,3 miljoen.

Groene ambities

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Groene ambities	19.733	9.454	0	6.352	3.102	475	475	475

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Groene ambities	3.102	0	3.102	0
Totaal reserves	3.102	0	3.102	0

Toelichting

Onderwerp:	Groene ambities
Inhoud en doel	Bij Voorjaarsnota 2025 is het gesloten systeem groen afgeschaft. In deze reserve Groene ambities waren diverse middelen opgenomen waarvan de besteding in toekomstige jaren wordt verwacht. De reserve is bedoeld om die middelen beschikbaar te houden voor de betreffende doelen.
Functie	Spaar
Voeding	Vanuit eerder gestorte middelen in de reserve Groene ambities
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2007
Looptijd	2029
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt aanvullend € 6,4 miljoen onttrokken aan de beschikbare middelen. Deze gelden worden ingezet voor de volgende doeleinden: - Nieuwe natuur realiseren: € 3 miljoen - Recreatie, sport en bewegen: € 2,4 miljoen - Beschermen en versterken bestaande natuur en soorten: € 0,1 miljoen - Toekomstbestendige en natuurinclusieve landbouw: € 0,8 miljoen - Beperken maatschappelijke kosten door bodemdaling: € 0,1 miljoen
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Toelichting beklemming	Het voornemen is om deze reserve op te heffen, waarbij enkel nog rekening wordt gehouden met verplichtingen die juridisch zijn vastgelegd. De resterende middelen betreffen dan ook uitsluitend juridische verplichtingen.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 3,1 miljoen.

Subsidieregeling Wonen Zuid-Holland

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Subsidieregeling Wonen Zuid-Holland	16.882	10.100	3.500	11.300	2.300	2.300	2.300	2.300

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Subsidieregeling Wonen Zuid-Holland	2.300	0	2.300	0
Totaal reserves	2.300	0	2.300	0

Toelichting

Onderwerp:	Subsidieregeling wonen Zuid-Holland
Inhoud en doel	De provincie Zuid-Holland zet t/m 2030 in op 247.896 nieuwbouwwoningen, waarvan 100.000 sociale huurwoningen. Voor deze opgave moeten nog ongeveer 27.000 sociale huurwoningen in plannen worden opgenomen. Voor het versnellen van de woningbouw kent de provincie een aantal subsidieregelingen, waaronder de knelpuntenpot voor sociale huurwoningen en middenhuurwoningen, en de actieve ondersteuning door experts (de vliegende brigade). Daarnaast zet de provincie in op toekomstbestendige bouw en aandacht voor een goede woningmix van sociale huur, middenhuur, betaalbare koop en overige woningen.
Functie	Spaar
Voeding	Algemene vrije reserve
Besluitvorming/instellingsjaar	2025
Looptijd	2030
Toelichting onttrekkingen	De geraamde onttrekking in 2027 bedraagt € 11,3 mln voor de lasten van de subsidieregeling Wonen in 2027.
Toelichting toevoegingen	De geraamde storting in 2027 bedraagt € 3,5 mln. Dit betreft middelen ter dekking van het subsidieplafond van de subsidieregeling Wonen in 2027.
Toelichting beklemming	Er is een bestuurlijke afspraak om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen op het gebied van wonen in de regio.
Toelichting omvang	Per eind 2027 heeft de reserve een omvang van afgerond € 2,3 miljoen.

Interreg-cofinanciering EFRO

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Interreg-cofinanciering EFRO	2.261	336	0	157	179	73	0	0

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Interreg-cofinanciering EFRO	179	0	179	0
Totaal reserves	179	0	179	0

Toelichting

Onderwerp:	Interreg-cofinanciering EFRO
Inhoud en doel	De voor de Beleidsvisie en het Uitvoeringsprogramma Regionale Economie en Energie beschikbare middelen worden voor dit doel gereserveerd. Het betreft de provinciale cofinanciering van EFRO-projecten. Deze programmareserve zal voorzien in het kasritme van deze projecten.
Functie	Spaar
Voeding	Programma 3
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2012
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	De voor de Beleidsvisie en het Uitvoeringsprogramma Regionale Economie beschikbare middelen worden voor dit doel gereserveerd. Het betreft de provinciale cofinanciering van EFRO-projecten. Deze programmareserve zal voorzien in het kasritme van deze projecten. Ultimo 2027 is er nog 0,2 miljoen bestuurlijk verplicht.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve bedraagt ultimo 2027 € 0,2 miljoen.

Investeringsagenda 2026-2030

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Investeringsagenda 2026-2030	120.000	40.710	0	6.350	34.360	24.980	15.530	10.030

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Investeringsagenda 2026-2030	34.360	0	34.360	0
Totaal reserves	34.360	0	34.360	0

Toelichting

Onderwerp:	Investeringsagenda 2026-2030
Inhoud en doel	Er wordt €120 miljoen beschikbaar gesteld in het jaar 2026 voor de uitvoering van een investeringsimpuls gericht op de versnelling van urgente provinciale ambities.
Functie	Spaar
Voeding	Algemene vrije reserve
Besluitvorming/instellingsjaar	Kadernota 2026
Looptijd	2030

Toelichting onttrekkingen	Voor de begroting 2027 wordt € 6,35 miljoen onttrokken aan de investeringsagenda. Dit betreft voornamelijk de inzet van middelen met betrekking tot investeringsvoorstellen: • Uitvoering Actieplan Geluid • Tegen gaan nestcongestie in Zuid-Holland • Novex Rotterdamse haven Zie ook het verloopoverzicht van de investeringsagenda in het algemeen financieel beeld.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	Provinciale Staten hebben in de Provinciale Staten vergadering van 25 februari 2026 de investeringsagenda vastgesteld en daarmee zijn de middelen bestuurlijk verplicht.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 34,4 miljoen.

Life Science & Health

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Life Sciences & Health	3.315	3.040	0	1.525	1.515	437	175	0

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Life Sciences & Health	1.515	0	1.515	0
Totaal reserves	1.515	0	1.515	0

Toelichting

Onderwerp:	Life Science & Health
Inhoud en doel	Deze reserve dient als spaarreserve voor nog te concretiseren investeringsbeslissingen op het gebied van 'Life Science & Health' Looptijd is onbekend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2018
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er is in 2027 een onttrekking begroot van € 0,9 miljoen voor uitbreiding van de campusregeling. En een onttrekking van € 0,5 miljoen voor uitbreiding van de Kansen voor West regeling. In totaal wordt er in 2027 € 1,4 miljoen extra onttrokken.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	De € 1,5 miljoen in de reserve is nog niet beklemd, maar wel nadrukkelijk voorzien voor het betrokken onderwerp. De regionale sector Life Sciences & Health (LSH) is één van de economische topsectoren van Zuid-Holland, en behoort tot de top van de wereld op wetenschappelijk gebied en in ondernemerschap. De provincie ondersteunt de innovatie en ontwikkeling van de LSH-sector en heeft bijbehorende doelstellingen opgenomen in het Programma Zuid-Hollandse Economie (PZE). Binnen de sector is regeneratieve geneeskunde in Zuid-Holland een belangrijk speerpunt. De middelen in de reserve zijn bedoeld om de sector in de voorliggende jaren doelgericht te ondersteunen.
Toelichting omvang	De omvang bedraagt ultimo 2027 € 1,5 miljoen.

Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31-12- 2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater	18.909	15.489	612	1.072	15.029	15.641	16.253	16.864

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater	15.029	0	15.029	0
Totaal reserves	15.029	0	15.029	0

Toelichting

Onderwerp:	MJP Bodem, ondergrond en grondwater
Inhoud en doel	Via het provinciefonds ontving de provincie een decentralisatieuitkering voor de uitvoering van het meerjarenwerkprogramma bodem 2010-2014. Het werkprogramma was een uitwerking van het Bodemconvenant dat met Rijk en gemeenten in 2009 is overeengekomen. Met ingang van 2015 ontvangt de provincie, als decentralisatieuitkering via het provinciefonds, middelen voor uitvoering van het Convenant Bodem en Ondergrond 2015-2020 (op 17 maart 2015 door Rijk, VNG, IPO en UvW vastgesteld). Met de programmareserve kunnen verschillen in het kasritme over de looptijd van het werkprogramma worden opgevangen. Kasritmeverschillen kunnen ontstaan door versnellingen of vertragingen in de uitvoering van projecten en door verschillen in de uitgaven voor het werkprogramma en het vaste kasritme van inkomsten uit de financiële uitkering.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2011
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er is € 1 miljoen onttrokken aan de reserve.
Toelichting toevoegingen	Met de Meicirculaire 2024 is vanaf 2024 t/m 2030 € 0,6 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering ter tegemoetkoming in de apparaatskosten van de ambtelijke organisatie die zorg draagt voor de uitvoering van de taken die de Wet bodembescherming toekent aan bevoegd gezag en in dit geval de provincie Zuid-Holland. Dit is besloten in het bestuurlijk overleg tussen de minister van Infrastructuur en Waterstaat, IPO en de VNG.
Toelichting beklemming	De provincie is op de grond van de Wet bodembescherming en de Waterwet bevoegd gezag voor respectievelijk bodem en grondwater. Dit houdt in dat de provincie in diverse gevallen als bevoegd gezag de kosten voor de sanering en de nazorg voor haar rekening moet nemen. Voor dit doel heeft de provincie de afgelopen decennia middelen ontvangen van het Rijk uit de Doel Uitkering Bodem (DUB). De ontvangen rijksmiddelen zijn alleen bestemd voor bodemsaneringen en nazorg. De uitwerking van deze afspraken is onder meer vastgelegd in het Convenant bodem en ondergrond 2016-2020 dat op 17 maart 2015 door het Rijk, de VNG, het IPO en het UvW is vastgesteld. Naast bovengenoemd convenant is de wijze van uitvoering van de wettelijk provinciale taak vastgelegd in de Wet bodembescherming, de Waterwet en de Circulaire bodembescherming. Gezien de eerder genoemde redenen zoals overeenkomsten, Omgevingswet, werkvoorraad en de grote verlaging van de vergoeding vanuit het Rijk, is een (gedeeltelijke) vrijval van de reserve niet wenselijk. Bij het (gedeeltelijk) vrijvallen van de reserve zou het betekenen dat de lasten voor de uitvoering van de wettelijke taken gedekt worden vanuit de Algemene vrijereserve. De omvang van de reserve is voor een deel al specifiek bestemd voor projecten die nu bekend zijn welke vaak zijn vastgelegd in overeenkomsten met gemeenten,

	waterschappen en bedrijven. Onzekere factoren voor de komende jaren zijn de financiële effecten van de overheveling van de bevoegd gezag-taken naar gemeenten, de financiële effecten van de werkvoorraad spoed die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet bij de provincie blijft en projecten waarvan de planning, omvang en benodigde acties nu nog niet helder zijn. De provincie blijft onder de Omgevingswet verantwoordelijk voor: • Bodemsaneringen die vallen onder het overgangsrecht • Nazorglocaties die vallen onder het omgevingsrecht (soms eeuwigdurend), • Grondwaterverontreinigingen en saneringen • Nieuwe saneringen bij complexe bedrijven • Opkomende stoffen (p)ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) inclusief PFAS In bovengenoemd convenant is voor de periode 2016-2020 een totaalbedrag afgesproken wat de provincie ontvangt ter uitvoering van haar wettelijke taken. De provincie ontvangt waarschijnlijk voor de periode 2021-2030 ruim 60% minder vergoeding van het Rijk voor de uitvoering van haar wettelijke taken als bevoegd gezag onder de Omgevingswet. Dat is aanzienlijk minder dan wat we nodig hebben om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen. Naast bovengenoemd convenant is de wijze van uitvoering van de wettelijk provinciale taak vastgelegd in de Wet bodembescherming, de Waterwet en de Circulair bodembescherming. Gezien de eerder genoemde redenen zoals overeenkomsten, Omgevingswet, werkvoorraad en de grote verlaging van de vergoeding vanuit het Rijk, is een (gedeeltelijke) vrijval van de reserve niet wenselijk. Bij het (gedeeltelijk) vrijvallen van de reserve zou het betekenen dat de lasten voor de uitvoering van de wettelijke taken gedekt worden vanuit de Algemene vrije reserve.
Toelichting omvang	In de reserve zijn de middelen, ter grootte van € 15 miljoen, specifiek bestemd voor bodemsaneringen en nazorg waar de provincie bevoegd gezag voor is op grond van de Wet bodembescherming en de Waterwet. Dit houdt in dat de provincie in diverse gevallen als bevoegd gezag de kosten voor de sanering en de nazorg voor haar rekening moet nemen. Voor dit doel heeft de provincie de afgelopen decennia middelen ontvangen van het Rijk uit de Doel Uitkering Bodem (DUB). De ontvangen rijksmiddelen zijn alleen bestemd voor bodemsaneringen en nazorg. Momenteel zijn het Rijk, IPO, VNG en UvW met elkaar in gesprek over de hoogte en de vorm van de financiële uitkering voor de uitvoering van de wettelijke taken die voortkomen uit de Wet Bodembescherming voor de periode 2023-2030.

NatuurNetwerk Nederland

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
NatuurNetwerk Nederland	38.284	8.966	0	1.966	7.000	0	0	0

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
NatuurNetwerk Nederland	7.000	7.000	0	0
Totaal reserves	7.000	7.000	0	0

Toelichting

Onderwerp:	NatuurNetwerk Nederland
Inhoud en doel	De reserve wordt gebruikt om het fluctuerende kasritme op te vangen en wordt gevoed door de provinciale middelen die in enig jaar niet worden uitgegeven maar wel benodigd zijn voor het programma op een later tijdstip. Door deze reserve in te stellen wordt vermenging met andere middelen, begrotingsdoelen voorkomen.
Functie	Spaar
Voeding	Uit de reserves Groene ambities en Decentralisatieakkoord Natuur
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2018
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt in totaal € 1,9 miljoen onttrokken aan de reserve voor de projecten NNN.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	De middelen in de reserve NatuurNetwerk Nederland dienen beschikbaar te blijven voor de realisatie van het NatuurNetwerk Nederland zoals vastgelegd in het Decentralisatieakkoord Natuur. In het Kaderbesluit Groen 2018 (d.d. 15-05-2018) zijn de bijdragen uit Beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) en uit Grond (verkoop en pacht) t/m 2027 begroot. De Beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) worden gereserveerd in de reserve NatuurNetwerk Nederland.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 7 miljoen.

Ontwikkelopgave natuur

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Reserve Ontwikkelopgave natuur	45.830	46.433	3.350	25.541	24.242	19.161	0	0

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Reserve Ontwikkelopgave natuur	24.242	740	23.502	0
Totaal reserves	24.242	740	23.502	0

Toelichting

Onderwerp:	Ontwikkelopgave Natuur
Inhoud en doel	De opbrengsten van de verkopen van de gronden die de provincie heeft ontvangen van DLG/BBL worden gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur. Met deze opbrengsten kunnen de aankoop en inrichting van NNN-gebieden worden gefinancierd. Door deze aparte reserve te maken kunnen de grondopbrengsten en de uitgaven ten laste van de grondopbrengsten gevolgd blijven worden. Voorheen zaten deze middelen in de OVP Ontwikkelopgave natuur, maar er is geen basis meer om de OVP te handhaven uit hoofde van het BBV (geen terugbetalingsverplichting). Daarom is het saldo van de OVP vrijgevalen bij Jaarrekening 2016 en gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur.
Functie	Spaar
Voeding	Verkoopopbrengsten van Grond voor Grond gronden
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2016

Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 25,5 miljoen van de reserve onttrokken voor: - NNZH-gebieden € 22,6 miljoen gedaan - NNN Grond voor Grond € 2,9 miljoen
Toelichting toevoegingen	In 2027 wordt € 3,4 miljoen in de reserve gestort. Dit betreft de opbrengsten uit de pacht en verkoop van Grond voor Grond.
Toelichting beklemming	Deze reserve bevat de middelen uit de voormalige OVP Ontwikkelopgave Natuur die bij Jaarrekening 2016 is vrijgefallen, alsmede de middelen die zijn gerealiseerd met de verkoop van gronden die de provincie heeft ontvangen van DLG/BBL in het kader van het Decentralisatieakkoord Natuur. In het Kaderbesluit Groen 2018 (d.d. 15-05-2018) zijn de bijdragen uit beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) en uit Grond (verkoop en pacht) t/m 2027 begroot. Deze reserve moeten worden ingezet ten behoeve van de realisatie van het NatuurNetwerk Nederland.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 24,2 miljoen.

Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder	12.214	11.747	0	1.500	10.247	8.346	8.346	1.360

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder	10.247	360	9.887	0
Totaal reserves	10.247	360	9.887	0

Toelichting

Onderwerp:	Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder
Inhoud en doel	Betreft de inzet van de Nota Ruimte middelen voor het Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder. Op basis van de geactualiseerde planning voor de uitvoering van dit project worden in 2024 de laatste middelen uit de reserve ingezet.
Functie	Spaar
Voeding	De bestemmingsreserve wordt gevoed door het restant van de aan het ROZ toegekende Nota Ruimte middelen en de aan de provincie gedecentraliseerde middelen naar aanleiding van de Nota Ruimte.
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2014
Looptijd	2030
Toelichting onttrekkingen	Er wordt € 1,5 miljoen onttrokken aan de reserve voor de ontwikkeling van het Restveengebied.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	Het restant van de door het Rijk definitief vastgestelde bijdrage op basis van de business case voor de duurzame ontwikkeling van de Zuidplaspolder en de restantmiddelen na opheffing van de GR ROZ zijn in 2014 aan de provincie overgedragen. De middelen in deze reserve moeten worden ingezet voor de verdere ontwikkeling van de Zuidplaspolder in de vorm van diverse projecten. Eind 2014 zijn middelen overgedragen vanuit de GR ROZ naar de provincie met de afspraak dat Provinciale Staten verklaart de subsidietaak over te nemen van de ROZ mits daar geen financiële risico's aan verbonden zijn. De middelen in de reserve zijn bestemd voor duurzame gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder. Bij vrijval van deze middelen kunnen lopende projecten niet gedekt worden en kan geen uitvoering

	gegeven worden aan de gemaakte afspraken bij opheffen van de GR ROZ en overnemen van de subsidietaak voor de duurzame gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 10,2 miljoen.

Strategische reserve Landelijk gebied als onderdeel van de Investeringsagenda 2026-2030

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Strategische reserve Landelijk gebied als onderdeel van de Investeringsagenda 2026-2030	0	36.703	7.500	9.600	34.603	27.832	25.292	23.527

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Strategische reserve Landelijk gebied als onderdeel van de Investeringsagenda 2026-2030	34.603	0	34.603	0
Totaal reserves	34.603	0	34.603	0

Toelichting

Onderwerp:	Strategische reserve Landelijk gebied als onderdeel van de Investeringsagenda 2026-2030
Inhoud en doel	De strategische reserve van € 40 miljoen borgt dat de gebiedsplannen vanaf 2026 kunnen worden uitgevoerd. Dit versnelt de stikstofreductie, ondersteunt natuurherstel, beschermt de waterkwaliteit en versterkt een economisch toekomstbestendige landbouw.
Functie	Spaar
Voeding	Provinciale middelen
Besluitvorming/instellingsjaar	2026
Looptijd	2030
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt er € 9,6 miljoen onttrokken vanwege portfolio projecten van het ZH-PLG.
Toelichting toevoegingen	In 2027 wordt er € 7,5 miljoen gestort in de reserve.
Toelichting beklemming	Provinciale Staten hebben in de Provinciale Staten vergadering van 25 februari 2026 de investeringsagenda vastgesteld en daarmee zijn de middelen bestuurlijk verplicht.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de reserve € 34,6 miljoen.

Versterking economie

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Versterking economie	21.793	24.500	0	1.874	22.625	21.931	21.236	20.542

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Versterking economie	22.625	2.886	19.739	0
Totaal reserves	22.625	2.886	19.739	0

Toelichting

Onderwerp:	Versterking economie
Inhoud en doel	In het Hoofdpijnenakkoord 2015-2019 is afgesproken dat er extra geïnvesteerd wordt in het domein Economie. In de nadere uitwerkingsfase hiervan is een aantal afzonderlijke grote onderwerpen gedefinieerd, en daarnaast een cluster initiatieven waarvan de uitwerking pas in een tweede fase aan de orde is. Om de middelen die voor dit laatste onderdeel worden vrijgemaakt goed te kunnen monitoren is een extra reserve noodzakelijk. Voorzien wordt dat deze middelen worden ingezet voor subsidieverstrekking aan derden, waarbij die derden meer dan één jaar (het verleningsjaar) nodig zullen hebben voor uitvoering. Dat betekent dat de middelen die beschikbaar moeten zijn in het verleningsjaar, gedeeltelijk aan het einde van dat jaar opgespaard moeten worden in een reserve, om in de latere jaren onttrokken te worden zodra de activiteiten zijn uitgevoerd. In de Voorjaarsnota 2017 zijn de investeringsimpulsen verwerkt en toegelicht. In totaal is in 2017 €22,5 miljoen in de reserve Versterking economie gestort. Het betreft onder meer Transitiecampus, Investeren in vernieuwing, Glastuinbouw Westland en Waste2chemicals (Chemiecluster Rotterdamse Haven). De uitvoering vindt plaats vanaf 2018.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt er € 1,9 miljoen onttrokken aan de reserve.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting beklemming	De volledige reservestand per eind 2026 is verplicht. Voor € 2,9 miljoen zijn er al verplichtingen aangegaan met subsidieontvangers of leveranciers, dit bedrag is juridisch verplicht. Het grootste deel (€ 19,7 miljoen) is bestuurlijk verplicht. Het betreft een veelheid aan onderwerpen zoals het bedrijventerreinen verplaatsingsfonds, greenports, energie op bedrijventerreinen, Human Capital, de Campusregeling, Aceez, Aerospace (regiodeal Noordwijk) en Leerpark Drechtsteden. Plannen voor de meeste van deze onderwerpen zijn in een gevorderd stadium en afkomstig uit eerdere bestuurlijke afspraken, waarbij er geregeld ook nauw wordt samengewerkt met partners buiten de provincie. Zij zien de beoogde bijdragen van de provincie gaandeweg steeds meer als een vaststaand feit. Herschikking van deze middelen is in theorie wel mogelijk maar in de praktijk vaak moeilijk realiseerbaar. In sommige gevallen zoals bij de regioideal die met de gemeente Noordwijk is gesloten over Aerospace, is herschikking niet mogelijk.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve bedraagt ultimo 2027 € 22,6 miljoen.

Warmteleiding Warmteling

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Warmteleiding Warmteling	76.042	49.956	0	41.959	7.997	11	11	11

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Warmteleiding Warmteling	7.997	7.997	0	0
Totaal reserves	7.997	7.997	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Warmteleiding Warmteling
Inhoud en doel	In het Klimaatakkoord is afgesproken om de warmtevoorziening te verduurzamen en zo tot een CO2-reductie te komen. Meer dan de helft van de energie die binnen de Nederlandse huishoudens wordt gebruikt (dus exclusief bijvoorbeeld mobiliteit) gaat op aan warmte. Deze warmte is nu nog nagenoeg geheel afkomstig uit fossiele bronnen, vooral aardgas. Voor veel stedelijke gebieden in Zuid-Holland is het grootschalig inzetten van collectieve duurzame warmte in de vorm van warmtenetten een haalbare oplossing als alternatief voor verwarming met aardgas. Om de warmtenetten in de wijken van warmte te voorzien werken we aan een robuust, publiek beheerd, open (regionaal) warmtetransportsysteem. Dat gebeurt onder regie van het Rijk en met partners zoals de Gasunie en andere energieleveranciers waarop (toekomstige) lokale warmtenetten en bestaande en of nieuw te ontwikkelen bronnen, waaronder geothermie kunnen aansluiten. De provincie levert een bijdrage voor het mogelijk maken van de ontwikkeling en de realisatie van warmteleiding Warmteling+ dat samen met de warmteleiding Warmteling de "backbone" vormt van het toekomstige regionale Warmtetransportnet Zuid-Holland.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	PS-besluit nr. 7365 dd. 16 juni 2021, (PZH-2021-776316611)
Looptijd	2026
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt er € 42 miljoen onttrokken aan de reserve.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De middelen worden conform besluit 13 december 2022 ingezet voor de investeringssubsidie aan Gasunie voor de ontwikkeling en realisatie WLQ+. Van de middelen in de reserve ultimo 2027 is €8 miljoen juridisch beklemd.
Toelichting omvang	De omvang is bepaald op basis van de te verstrekken subsidie en garantie aan WarmtelingQ+. De reserve bedraagt ultimo 2027 €80 miljoen.

Weidevogelgebieden

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Weidevogelgebieden	0	0	25.000	0	25.000	25.000	25.000	25.000

Beklemming reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo reserve 2027	Juridisch verplicht 2027	Bestuurlijk verplicht 2027	Niet verplicht 2027
Weidevogelgebieden	25.000	0	25.000	0
Totaal reserves	25.000	0	25.000	0

Toelichting

Onderwerp:	Weidevogelgebieden
Inhoud en doel	Doel van de reserve is het beschikbaar houden en afzonderlijk administreren van de door Provinciale Staten beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van motie 2035 Weidevogelgebieden, totdat de maatregelen, planning en het definitieve bestedingsritme nader zijn uitgewerkt.
Functie	Spaar
Voeding	Provinciale middelen
Besluitvorming/instellingsjaar	2026
Looptijd	2033
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er wordt een bedrag van € 25 miljoen gestort.
Toelichting beklemming	Doel van de reserve is het beschikbaar houden en afzonderlijk administreren van de door Provinciale Staten beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van motie 2035 Weidevogelgebieden, totdat de maatregelen, planning en het definitieve bestedingsritme nader zijn uitgewerkt.
Toelichting omvang	Het saldo van de reserve betreft € 25 miljoen.

Bijlage 2 Toelichting Voorzieningen

ENERGIIQ

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening ENERGIIQ	20.822	20.822	0	0	20.822	20.822	20.822	20.822

Toelichting

Onderwerp	ENERGIIQ
Inhoud en doel	Voorziening wegens oninbaarheid vanwege lagere marktwaarde aandelenkapitaal.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

GO infrastructuur

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening GO Infrastructuur	85.756	75.319	60.292	88.699	46.913	41.544	59.475	61.667

Toelichting

Onderwerp	GO Infrastructuur
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft tot doel om de lasten van groot onderhoud aan infrastructuur te dekken die zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) in de assetgroepen: wegen, vaste kunstwerken, groen, verkeerssystemen en bediencentrales en IC-desk. Dit betreft een voorziening op grond van artikel 44, lid 1c (BBV). De voorziening wordt gevoed door een jaarlijkse dotatie vanuit Ambitie 2, beleidsdoel 2-2 'Goed functionerende provinciale infrastructuur'.
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 88,7 miljoen uit de voorziening onttrokken.
Toelichting toevoegingen	In 2027 wordt € 60,3 miljoen aan de voorziening toegevoegd, waarvan € 3,5 miljoen voor: - Aanpassingen in het Meerjarenonderhoudsprogramma € 2,5 miljoen - De compensatie van gestegen prijzen € 1 miljoen

GO recreatiegebieden

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening GO recreatiegebieden	1.614	1.522	820	690	1.652	2.102	1.913	1.316

Toelichting

Onderwerp	GO recreatiegebieden
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft tot doel om de lasten van groot onderhoud aan provinciale recreatiegebieden te dekken die zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) van de beheerder van de provinciale recreatiegebieden. Dit betreft een voorziening op grond van artikel 44, lid 1c (BBV). De voorziening wordt gevoed door een jaarlijkse dotatie vanuit Ambitie 7, Beleidsdoel 7-2 'Bevorderen recreatie, duurzame toerisme en sport'.

Toelichting onttrekkingen	De onttrekking bedraagt € 0,7 miljoen ter dekking van de onderhoudsuitgaven voor recreatiegebieden.
Toelichting toevoegingen	De storting bedraagt € 0,8 miljoen en is gebaseerd op het Meerjarig Onderhoudsplan.

GO vaarwegen

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening GO Vaarwegen	41.441	32.024	24.743	20.618	36.149	49.419	73.052	49.318

Toelichting

Onderwerp	GO vaarwegen
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft tot doel om de lasten van groot onderhoud aan infrastructuur te dekken die zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) in de assetgroep: beweegbare kunstwerken, vaarwegen. Dit betreft een voorziening op grond van artikel 44, lid 1c (BBV). De voorziening wordt gevoed door een jaarlijkse dotatie vanuit Ambitie 2, beleidsdoel 2-2 'Goed functionerende provinciale infrastructuur'.
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 20,6 miljoen uit de voorziening onttrokken.
Toelichting toevoegingen	In 2027 wordt € 24,7 miljoen aan de voorziening toegevoegd, waarvan € 0,7 miljoen vanwege de compensatie van gestegen prijzen.

Grondbank RZG Zuidplas

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Grondbank RZG Zuidplas	8.800	8.800	0	0	8.800	8.800	8.800	8.800

Toelichting

Onderwerp	Grondbank RZG Zuidplas
Inhoud en doel	Op 1 juli 2021 tekenden de gemeente Zuidplas, de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling middengebied Zuidplaspolder. Hierin staan de voorwaarden waaronder de gebiedsontwikkeling van 8.000 woningen en 45 hectare (netto-)bedrijventerrein zal plaatsvinden. Ook zijn 2 overeenkomsten voor grondverkoop ondertekend; een koopovereenkomst tussen de Grondbank RZG Zuidplas (300 hectare) en de gemeente Zuidplas en een koopovereenkomst tussen de provincie en de gemeente Zuidplas (42 ha waarvan 27 hectare GvG). Effectuering van deze koopovereenkomsten vindt plaats bij het onherroepelijk worden van het omgevingsplan. In oktober 2024 heeft demissionair minister Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening dhr. Kuijken als onafhankelijk adviseur voor de gebiedsontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder (Cortelande) benoemd die met de meest betrokken publieke partijen in gesprek is gegaan om te onderzoeken wat nodig is om de ontwikkeling van Cortelande te kunnen starten. Uit het uitgebrachte advies van dhr. Kuijken volgt dat met aanvullende maatregelen de realisatie van Cortelande mogelijk is. Alle direct betrokken partijen (Rijk, HHSK, PZH en gemeente Zuidplas) hebben op 16 oktober 2025 aangegeven de aangedragen oplossingsrichting te steunen. Dit advies vormt nu de basis om tot bestuurlijke afspraken te komen. Onderdeel daarvan is het omzetten van de intentie van het DB van de GR Grondbank Zuidplas om € 22 mln. bij te dragen naar een definitief besluit.

	Daartoe heeft de Grondbank een begrotingswijzing voor zienswijze gestuurd naar de raden en Staten ervan uitgaande dat in 2026 van alle bezittingen en schulden van de Grondbank aan de gemeente Zuidplas zullen worden overgedragen tegen een koopprijs € 22 miljoen lager dan de boekwaarde op het moment van overdracht. Na verkoop van de gronden resteert een tekort van € 22 miljoen welk bedrag de deelnemers aan de Grondbank naar rato dienen bij te dragen opdat de Grondbank kan worden geliquideerd en opgeheven. Een tekort van € 22 miljoen bij de Grondbank betekent concreet dat PZH die voor 40% deelnemer is van de GR, voor 40% in het verlies bijdraagt, en aldus een financiële bijdrage levert van € 8,8 miljoen. Hiervoor wordt bij de provinciale Jaarrekening 2025 een voorziening opgenomen.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Grondwaterheffing

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening	1.945	1.945	0	0	1.945	1.945	1.945	1.945
Grondwaterheffing								

Toelichting

Onderwerp	Grondwaterheffing
Inhoud en doel	De voorziening is bij de Jaarrekening 2004 gevormd voor het saldo van ontvangen heffingen en gemaakte kosten. Deze voorziening heeft zowel een egalisatiefunctie als een functie om mogelijke toekomstige schadeclaims te kunnen dekken.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Het Nieuwe Westland CV

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Het Nieuwe Westland CV	604	604	0	0	604	604	604	604

Toelichting

Onderwerp	Het Nieuwe Westland CV
Inhoud en doel	Voorziening oninbaarheid vanwege lagere marktwaarde aandelenkapitaal.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

InnovationQuarter

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening InnovationQuarter	4.335	4.335	0	0	4.335	4.335	4.335	4.335

Toelichting

Onderwerp	InnovationQuarter
Inhoud en doel	Voorziening oninbaarheid vanwege lagere marktwaarde aandelenkapitaal.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Nazorg stortplaatsen

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Nazorg stortplaatsen	3.839	3.839	6.565	0	10.404	10.404	10.404	10.404

Toelichting

Onderwerp	Nazorg stortplaatsen
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft het karakter van een voorziening voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. Met ingang van 1 april 1998 zijn provincies verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg van provinciale stortplaatsen. Daartoe is het provinciaal Fonds Nazorg gesloten Stortplaatsen Zuid-Holland ingesteld. Zij beheert het vermogen dat beschikbaar dient te zijn om de kosten van eeuwigdurende nazorg te dekken. Dit vermogen wordt in eerste instantie bijeengebracht door de stortplaats-exploitanten via heffingen. De rendementen uit dit vermogen dienen toereikend te zijn om de eeuwigdurende nazorg te kunnen dekken. Om deze risico's van een mogelijk dekkingstekort voor de gesloten stortplaatsen, waarvoor voor de provincie een zorgplicht geldt, af te dekken, laat de provincie periodiek (iedere vijf jaar) een studie uitvoeren naar de te verwachten toekomstige rendementen. Vanwege de lagere rekenrente heeft de provincie bij Jaarrekening 2012 een voorziening Nazorg gesloten stortplaatsen gecreëerd.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er wordt € 6,6 miljoen toegevoegd aan de voorziening i.v.m. de aanstaande wijziging van de rekenrente. Hiermee houden we de vermogens van de gesloten stortplaatsen op peil.

Pensioenen GS

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Pensioenen GS	15.697	15.812	115	0	15.927	16.042	16.157	16.272

Toelichting

Onderwerp	Pensioenen GS
Inhoud en doel	Deze voorziening is ingesteld om aan de pensioenverplichtingen van de GS-leden te kunnen voldoen. Deze voorziening heeft het karakter van een voorziening voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Jaarlijks wordt structureel € 0,1 mln gestort in de voorziening.

PMR 750 HA

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening PMR 750 HA	3.520	3.113	0	1.131	1.982	680	3	3

Toelichting

Onderwerp	PMR 750 HA
Inhoud en doel	In het jaarrekeningproces 2018 is uit onderzoek gebleken dat op de provinciale bijdrage geen terugbetalingsverplichting rust. De in 2006 opgenomen OVP 750 HA PMR is daarom ge(her)classificeerd als voorziening.
Toelichting onttrekkingen	Er wordt een bedrag van € 1,1 miljoen onttrokken uit de voorziening in het kader van de realisatie van Begrensde Natuur.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Premielingen

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Premieleningen	64	64	0	0	64	64	64	64

Toelichting

Onderwerp	Premielingen
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft het karakter van een voorziening voor op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De voorziening heeft als doel obligaties uit te betalen en coupons te verzilveren van de uitgelote premieleningen 1957 en 1959.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Verlofsparen

Verloop voorziening

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
Voorziening Verlofsparen	9.700	11.200	0	0	11.200	11.200	11.200	11.200

Toelichting

Onderwerp	Verlofsparen
Inhoud en doel	Deze voorziening heeft tot doel om de toekomstige opname van spaarverlof te dekken.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Bijlage 3 Toelichting Overlopende Passiva (OVP)

BDU

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP BDU	19.125	18.676	0	6.119	12.557	11.810	11.810	11.810

Toelichting

Onderwerp	OVP BDU
Inhoud en doel	Betrof een specifieke uitkering van het Rijk aan de Provincie ten behoeve van de bekostiging van de uitvoering van taken op het gebied van Verkeer & Vervoer.
Instellingsjaar	2007
Looptijd	t/m 2030
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 6,1 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang € 12,6 miljoen. Deze middelen zullen de komende jaren ingezet worden voor het verstrekken van subsidies die nog onder de voormalige BDU-regelgeving vallen.

Bedrijfsmatig Vastgoed

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bedrijfsmatig Vastgoed	6.333	4.093	0	2.016	2.077	1.777	1.777	1.777

Toelichting

Onderwerp	OVP Bedrijfsmatig Vastgoed
Inhoud en doel	Met de SPUK Bedrijfsmatig Vastgoed zetten provincies één of twee programma's op. Het 1e is een ontzorgingsprogramma voor micro- en kleine ondernemers. Het 2e richt zich op het gezamenlijk organiseren van de verduurzaming op bedrijventerreinen. Provincies kiezen of zij één of twee programma's opzetten. De provincie Zuid-Holland kiest voor 2 programma's. Met het eerste programma worden micro- en kleine ondernemingen geholpen met verduurzamen. Een micro- of kleine onderneming betaalt minimaal 20% bij van de verkregen ontzorging van de provincie. Met het tweede programma verbetert de samenwerking om de verduurzaming op het bedrijventerrein te stimuleren. De Minister kan op aanvraag een specifieke uitkering verlenen aan een provincie voor activiteiten ter begeleiding van een organisatiegraad op een bedrijventerrein. Dit kan omvatten • Het ambtelijk organiseren en coördineren van de uitvoering van het programma ten behoeve van verduurzaming van bedrijventerreinen binnen de provincie. • Het opzetten van een organisatiegraad op een bedrijventerrein bij een gebiedsgerichte aanpak behoeve van de verduurzaming. • Het opschalen van de bestaande organisatiegraad op een bedrijventerrein bij een gebiedsgerichte aanpak ten behoeve van de verduurzaming. • Het delen van de opgedane regionale kennis en ervaring met een provincie, gemeente en/of brancheorganisatie, inclusief regionale en/of landelijke initiatieven. De specifieke uitkering mag niet worden besteed aan het verduurzamen van de onroerende zaken op een bedrijventerrein.

Instellingsjaar	April 2024
Looptijd	2024 - 2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 0,2 miljoen meer uit de OVP worden gehaald dan voorheen begroot.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP nog een omvang van € 2,1 miljoen.

Bermmaatregelen N-wegen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bermmaatregelen N-wegen	1.694	1.694	0	0	1.694	1.694	1.694	1.694

Toelichting

Onderwerp	OVP Bermmaatregelen N-wegen
Inhoud en doel	Het doel van de specifieke uitkering is het financieel ondersteunen van de ontvanger bij het treffen van kosteneffectieve infrastructurele maatregelen aan bermen van N-wegen die niet in beheer zijn bij het Rijk, gericht op het verminderen van ernstige bermongevallen, door het afschermen van obstakels binnen de: a. obstakelvrije zone; b. het vergroten van de vergevingsgezindheid van de weg; of c. het vergroten van de obstakelvrije afstand.
Instellingsjaar	2018
Looptijd	01-01-2018 t/m 31-12-2023
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP een omvang van € 1,7 miljoen.

Bijdrage derden aan VIP-NL

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bijdrage derden aan VIP-NL	507	379	0	0	379	379	379	379

Toelichting

Onderwerp	OVP Bijdrage derden aan VIP-NL
Inhoud en doel	De PZH heeft werkt samen met de provincies Noord-Holland en Utrecht op basis van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) VIP-NL (projecten). In die samenwerking is de PZH pen-/regievoerder voor een viertal subsidieprojecten. De PZH ontvangt voor deze subsidieprojecten bijdragen van de beide provincies. Het betreft de volgende subsidieprojecten: • Klei in veen • Boeren op hoog water (fase 2) • Natte teelten • Veenmos
Instellingsjaar	November 2022

Looptijd	31 december 2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,4 miljoen.

Bodem 2022

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bodem 2022	2.248	1.035	0	882	153	153	153	153

Toelichting

Onderwerp	OVP Bodem 2022
Inhoud en doel	Het doel van deze regeling is om door middel van het verstrekken van specifieke uitkeringen bevoegde gezag in staat te stellen een aantal taken op het gebied van bodemsanering goed af te ronden en nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak.
Instellingsjaar	2022
Looptijd	2022-2025
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 0,8 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang € 0,2 miljoen.

Bodem 2023

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bodem 2023	479	239	0	239	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Bodem 2023
Inhoud en doel	Het doel van deze regeling is om door middel van het verstrekken van specifieke uitkeringen bevoegde gezagen in staat te stellen een aantal taken op het gebied van bodemsanering goed af te ronden en nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak.
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	2023-2025 (uitloop t/m uiterlijk 31/12/2027)
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 0,2 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang nihil.

Bodem 2024-2030

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Bodem 2024-2030	4.897	3.723	0	1.174	2.549	1.375	202	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Bodem 2024-2030
Inhoud en doel	Het doel van deze regeling is om door middel van het verstrekken van specifieke uitkeringen bevoegde gezagen in staat te stellen een aantal taken op het gebied van bodemsanering goed af te ronden en nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak.
Instellingsjaar	December 2024
Looptijd	2024 t/m 2033
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 1,2 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang € 2,5 miljoen.

Capaciteit Natuurmonitoring

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Capaciteit Natuurmonitoring	33	33	0	0	33	33	33	33

Toelichting

Onderwerp	OVP Capaciteit Natuurmonitoring
Inhoud en doel	De provincie ontvangt middelen welke specifiek zijn bedoeld om invulling te geven aan de 'Businesscase VHR compleet: Samen op pad'. De voorgenomen ontwikkelingen zoals omschreven in het de businesscase vragen om extra capaciteit bij provincies. Daarom is er deze regeling opgesteld waarop iedere provincie een beroep kan doen ten behoeve van deze kosten (die zijn of worden gemaakt in de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024).
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	1 januari 2024 t/m 31 december 2024
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,03 miljoen.

Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Bergsluis

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Bergsluis	0	0	710	0	710	710	710	710

Toelichting

Onderwerp	OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Bergsluis
Inhoud en doel	De Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater heeft tot doel het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater.
Instellingsjaar	December 2024
Looptijd	01-01-2022 t/m 31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er wordt een bedrag van € 0,7 miljoen toegevoegd.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang € 0,7 miljoen.

Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brakwaterwinning

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brakwaterwinning	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brakwaterwinning
Inhoud en doel	De Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater heeft tot doel het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater.
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	1 januari 2022 t/m 31 december 2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0.

Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brielse Meer

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brielse Meer	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Brielse Meer
Inhoud en doel	De Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater heeft tot doel het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater.
Instellingsjaar	December 2023

Looptijd	1 januari 2022 t/m 31 december 2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0.

Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Waterbank

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Deltaprogramma	208	121	0	88	33	33	33	33
Zoetwater 2e fase Waterbank								

Toelichting

Onderwerp	OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Waterbank
Inhoud en doel	De Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater heeft tot doel het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. De provincie voert de maatregelen uit conform haar ingediende aanvraag.
Instellingsjaar	Maart 2023
Looptijd	01-01-2022 t/m 01-12-2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 is een onttrekking begroot van € 0,09 miljoen.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,03 miljoen.

Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Waterbuffer Rotterdam

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Deltaprogramma	70	70	0	0	70	70	70	70
Zoetwater 2e fase Waterbuffer Rotterdam								

Toelichting

Onderwerp	OVP Deltaprogramma Zoetwater 2e fase Waterbuffer Rotterdam
Inhoud en doel	De Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater heeft tot doel het stimuleren en faciliteren van het nemen van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater.
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	1 januari 2022 t/m 31 december 2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,07 miljoen.

E115 Duurzame en circulaire infrastructuur

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP E115 Duurzame en circulaire infrastructuur	140	140	0	0	140	140	140	140

Toelichting

Onderwerp	OVP E115 Duurzame en circulaire infrastructuur
Inhoud en doel	A. Het doel van besteding van de urgendamiddelen is versnellen van verduurzaming en vermindering van CO2-uitstoot in de GWW sector. Daarnaast heeft de regeling voor RWS als doel om actief kennis op te doen over bestaande CO2 reducerende maatregelen in de GWW sector en deze kennis te delen met interne en externe belanghebbenden. B. Met deze middelen moeten activiteiten/maatregelen bij infrastructurele projecten worden gerealiseerd die een substantieel lagere MKI-waarde en/of CO2 reductie bewerkstelligen dan een regulier project. Hierbij kan gedacht worden aan circulaire maatregelen bij het aanleggen van kunstwerken (bruggen, tunnels), wegverhardingen of duurzaam wegmeubilair (zoals geleiderails, bebording).
Instellingsjaar	Januari 2026
Looptijd	2024 - 2028
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP nog een omvang van € 0,1 miljoen.

E120 Verkeersveiligheidsmaatregelen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP E120 Verkeersveiligheidsmaatregelen	1.296	1.296	0	0	1.296	1.296	1.296	1.296

Toelichting

Onderwerp	OVP E120 Verkeersveiligheidsmaatregelen
Inhoud en doel	De specifieke uitkering is verstrekt in het kader van de Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025–2030. Deze regeling heeft als doel het realiseren van kosteneffectieve en risicogestuurde infrastructurele maatregelen op het onderliggende wegennet, zodat de verkeersinfrastructuur aantoonbaar veiliger wordt. De toegekende middelen zijn bestemd voor de aanleg van een ongelijkvloerse kruising (brug). Deze maatregel draagt bij aan het verminderen van verkeersconflicten, het verbeteren van de doorstroming en het verhogen van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers.
Instellingsjaar	Februari 2026
Looptijd	1-1-2025 t/m 31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP nog een omvang van € 1,3 miljoen.

ERTMS

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP ERTMS	0	0	12.778	12.778	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP ERTMS
Inhoud en doel	Bijdragen in de kosten van het implementeren van het nieuwe treinbeveiligingssysteem ERTMS door concessiehouder Qbuzz.
Instellingsjaar	December 2024
Looptijd	1-1-2021 t/m 31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	- In 2027 wordt € 12,8 miljoen onttrokken aan de OVP.
Toelichting toevoegingen	In 2027 is er €12,8 miljoen toegevoegd aan de OVP.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP na verwerking van de begroting 2027 bedraagt € 0.

Fietsmaatregelen A4 Burgerveen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Fietsmaatregelen A4 Burgerveen	2.383	2.383	0	0	2.383	2.383	2.383	2.383

Toelichting

Onderwerp	OVP Fietsmaatregelen A4 Burgerveen
Inhoud en doel	Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur. De projecten en maatregelen vallen, conform artikel 3, eerste lid van de regeling, in een of meer van de categorieën A t/m J. Dit valt onder categorie G: het realiseren van fysieke infrastructurele aanpassingen van lokale of regionale aard.
Instellingsjaar	September 2025
Looptijd	01-04-2025 t/m 31-12-2030
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP nog een omvang van € 2,4 miljoen.

Flexpool Rijksbijdrage 3e tranche

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Flexpool rijksbijdrage 3e tranche	5.734	501	0	0	501	501	501	501

Toelichting

Onderwerp	OVP Flexpool rijksbijdrage 3e tranche
Inhoud en doel	De minister verstrekt een specifieke uitkering aan de provincie ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning in de organisatie van de provincie, de gemeente, het waterschap of een regionaal samenwerkingsverband ter bevordering van: 1. de vergunningverlening voor woningbouwprojecten; 2. de totstandkoming van lokale of regionale integrale woonzorgvisies en het realiseren van betaalbare woningen met passende zorg en ondersteuning voor aandachtsgroepen; 3. het voorbereiden van een woningbouwproject of herstructureringsproject; 4. het sluiten van anterieure overeenkomsten met marktpartijen; 5. het opstellen van een omgevingsplan en het doorlopen van de bijbehorende procedure; 6. het vitaal en leefbaar maken en houden van vakantieparken; of 7. de transformatie van vakantieparken naar woningen.
Instellingsjaar	December 2024
Looptijd	2024-2026
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt ultimo 2027 € 0,5 miljoen.

Impuls Veenweiden

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Impuls Veenweiden	9.839	7.139	0	5.167	1.972	1.972	1.972	1.972

Toelichting

Onderwerp	OVP Impuls Veenweiden
Inhoud en doel	Met de gebiedsplannen Impuls Veenweiden wil het Rijk in samenwerking met de provincies de aanzet geven om het klimaatdoel voor de veenweiden te realiseren, zoals geformuleerd in het klimaatakkoord. De provincie Zuid-Holland heeft hiertoe een gebiedsplan Impuls Veenweiden Zuid-Holland opgesteld.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	Verwacht wordt dat er € 5,2 miljoen wordt onttrokken in boekjaar 2027.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 2 miljoen.

Keten en gemeenschappen van de visserijsector

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Keten en gemeenschappen van de visserijsector	4.425	3.932	0	1.274	2.657	1.347	487	127

Toelichting

Onderwerp	OVP Keten en gemeenschappen van de visserijsector
Inhoud en doel	Met deze middelen worden de keten en gemeenschappen van de visserijsector, onder een aantal randvoorwaarden, ondersteund in de beweging naar een duurzame en toekomstbestendige sector met een rendabel verdienmodel voor de visser en waarin ruimte is voor (de verwerking van) gezonde Noordzeevis.
Instellingsjaar	Februari 2025
Looptijd	15-06-2023 t/m 30-06-2030
Toelichting onttrekkingen	Er vindt in 2027 een onttrekking van € 1,2 miljoen plaats aan de begroting 2027 (mutatie geboekt bij de Najaarsnota 2026).
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 2,7 miljoen.

Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE)	13.976	3.139	0	3.130	9	9	9	9

Toelichting

Onderwerp	OVP Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE)
Inhoud en doel	Het doel van deze meerjarige regeling is om de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. In de regeling is klimaat- en energiebeleid gedefinieerd als beleid gericht op het behalen van de doelstellingen genoemd in artikel 2, eerste en tweede lid, van de Klimaatwet. De middelen worden als een brede doeluitkering uitgekeerd. Dat wil zeggen dat gemeenten en provincies een ruime vrijheid hebben om de middelen te besteden, zo lang ze binnen de grenzen van de regeling blijven. De middelen zijn bedoeld om Nederlandse gemeenten en provincies in staat te stellen voldoende arbeidskrachten in te huren zodat zij het klimaat- en energiebeleid kunnen uitvoeren. De meest efficiënte en effectieve manier om dit te doen, is als gemeenten en provincies hun ambtelijke capaciteit vergroten met ambtenaren die voor langere tijd in dienst worden genomen. Op die manier wordt namelijk expertise en ervaring in de organisatie opgebouwd. Gemeenten en provincies kunnen er echter ook voor kiezen externe capaciteit in te zetten.
Instellingsjaar	01-01-2023
Looptijd	01-01-2023 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 3,1 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt ultimo 2027 € 0,009 miljoen.

Leiden-Katwijk-Noordwijk

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Leiden-Katwijk- Noordwijk	168	168	0	0	168	168	168	168

Toelichting

Onderwerp	OVP Leiden-Katwijk-Noordwijk
Inhoud en doel	De Provincie Zuid-Holland legt een HOV-verbinding/vrij liggende busbaan aan, mede ten behoeve van de ontsluiting van de wijk Valkenhorst in de gemeente Katwijk. Voor een goede inpassing van de busbaan zijn extra investeringen gewenst. De bijdrage is om de volgende maatregelen mogelijk te maken: • Rotonde N441 - Kooltuinweg, een fietstunnel • N206 geluidschermen (tbv verhogen van de acceptatie van de plannen door de omgeving) • Duurzame busbaan – Warmtecollectoren • Versterking van de doorlopende groenstructuren. De verwachting is dat de extra maatregelen tegemoet komen aan wensen van de omgeving. Daarmee zal de realisatie naar verwachting zonder vertraging kunnen worden gerealiseerd. Voor de genoemde maatregelen is een bedrag van € 4 mln begroot. De bijdrage van een € 0,5 mln is dus slechts een deel van het benodigde bedrag. De overige € 3,5 mln wordt door de provincie en de gemeente Katwijk bekostigd.
Instellingsjaar	Januari 2023
Looptijd	01-01-2022 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,2 miljoen.

Maatregel gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Maatregel gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties	8.970	8.970	0	0	8.970	8.970	8.970	8.970

Toelichting

Onderwerp	OVP Maatregel gebiedsgerichte beëindiging veehouderijlocaties
Inhoud en doel	Met deze specifieke uitkering worden veehouders gesubsidieerd. Met die uitkering kunnen zij de veehouderijactiviteiten op hun veehouderijlocaties helemaal of voor een deel beëindigen. Het doel hiervan is de stikstofneerslag (stikstofdepositie) en stikstofuitstoot (stikstofemissie) blijvend te verlagen. Daarnaast stimuleert deze uitkering de gebiedsprocessen van de provincies. Dit helpt bij het halen van de doelen op het gebied van natuur, water en klimaat. Deze doelen zijn gericht op veenweidegebieden, beekdalen, gebieden op zandgrond en Natura 2000-gebieden.
Instellingsjaar	Februari 2025
Looptijd	16-01-2025 t/m 31-12-2031
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 9 miljoen.

MIT 2021

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP MIT 2021	737	919	0	0	919	919	919	919

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2021
Inhoud en doel	Met het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleuteltechnologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) landelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D-samenwerking. De provincies hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincies gevestigd zijn en dragen zo bij aan doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het Ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt per ultima 2027 € 0,9 miljoen.

MIT 2022

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP MIT 2022	972	1.272	0	0	1.272	1.272	1.272	1.272

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2022
Inhoud en doel	Met het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleutel technologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) landelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D-samenwerking. De provincies

	hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincies gevestigd zijn en dragen zo bij aan doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het Ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	2022
Looptijd	1-1-2022 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP ultimo 2027 zal € 1,3 miljoen bedragen.

MIT 2023

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP MIT 2023	638	728	0	0	728	728	728	728

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2023
Inhoud en doel	Met het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleutel technologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) landelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D-samenwerking. De provincies hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincies gevestigd zijn en dragen zo bij aan doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het Ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	2023
Looptijd	01-01-2023/31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van deze OVP is per eind 2027 € 0,7 miljoen. Dit dekt de toekomstige verplichtingen af van MIT-subsidiedossiers die in het jaar 2025 zijn verleend maar lastneming kennen in 2026 en later (deze OVP dekt het rijksgedeelte daarin af; het provinciedeel wordt gedekt via de reserve MIT).

MIT-2024

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP MIT 2024	0	454	0	-120	574	574	574	574

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2024
Inhoud en doel	Met het Missie gedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleuteltechnologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) landelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D samenwerking. De provincies hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincie gevestigd zijn en dragen zo bij aan de doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	Maart 2024
Looptijd	01-01-2024 t/m 31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 0,1 miljoen uit de OVP worden gehaald (oftewel een toevoeging).
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang bedraagt ultimo 2027 € 0,6 miljoen.

MIT-2025

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP MIT 2025	907	1.703	1.311	1.289	1.725	1.763	1.763	1.763

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2025
Inhoud en doel	Het betreft hier een regeling om innovaties te stimuleren van MKB bedrijven middels subsidies.
Instellingsjaar	Maart 2025
Looptijd	2025 t/m 2027
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 1,3 miljoen uit de OVP worden gehaald.
Toelichting toevoegingen	In 2027 zal er € 1,3 miljoen in de OVP worden gestort.
Toelichting omvang	De OVP bedraagt ultimo 2027 € 1,7 miljoen.

Naderingsdetectie windturbines

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Naderingsdetectie windturbines	199	199	0	0	199	199	199	199

Toelichting

Onderwerp	OVP Naderingsdetectie windturbines
Inhoud en doel	De regeling heeft tot doel om provincies éénmalig te ondersteunen bij het verminderen van lichthinder bij bestaande windturbines op land door het subsidiëren van het aanbrengen van naderingsdetectiesystemen.
Instellingsjaar	December 2024
Looptijd	01-08-2024 tot 01-04-2029
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De begrote omvang van de OVP ultimo 2027 is € 0,2 miljoen.

Natuurcompensatie HSL zuid

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Natuurcompensatie HSL zuid	100	100	0	0	100	100	100	100

Toelichting

Onderwerp	OVP Natuurcompensatie HSL zuid
Inhoud en doel	Rijkswaterstaat HSL-Zuid vergoedt de provincie Zuid-Holland financiële compensatie om voor de ontbrekende 2,9 ha overeenkomsten te sluiten met natuurbeheerders ten aanzien van inrichting en natuurbeheer.
Instellingsjaar	2010
Looptijd	De overeenkomst eindigt op de datum van afsluiting van de in de considerans genoemde integrale rekening-courantfaciliteit, tenzij partijen alsdan schriftelijk anders overeenkomen.
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,1 miljoen.

NOVI havengebied Rotterdam

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP NOVI havengebied Rotterdam	35	35	0	0	35	35	35	35

Toelichting

Onderwerp	OVP NOVI havengebied Rotterdam
Inhoud en doel	Het Ministerie van Binnenlandse Zaken verstrekt een specifieke uitkering (SPUK) aan de provincie ten behoeve van activiteiten in de NOVI-gebieden die randvoorwaardelijk zijn voor een kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving met oog op hiermee samenhangende uitgaven zoals klimaatadaptie, verduurzaming, stikstof, energietransitie, circulaire economie, transitie landbouw, bodemgesteldheid, logistiek, verstedelijking en krimp. Het in 2021 ontvangen bedrag van circa € 0,2 mln is bedoeld voor de periode 1-11-2021 t/m 31-12-2023.
Instellingsjaar	2021

Looptijd	31-12-2023
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De begrote omvang ultimo 2027 is vrijwel nihil.

Ontzorging Maatschappelijk Vastgoed 2e tranche

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Ontzorging Maatschappelijk Vastgoed 2e tranche	357	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Ontzorging Maatschappelijk Vastgoed 2e tranche
Inhoud en doel	Het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwen die zij in eigendom hebben.
Instellingsjaar	December 2022
Looptijd	03-10-2022 t/m 31-12-2024
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Per ultimo 2027 heeft deze OVP nog een omvang van nihil.

PMR 750 ha

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP PMR 750 ha	54.328	48.034	0	17.469	30.565	10.460	-3	-3

Toelichting

Onderwerp	OVP PMR 750 ha
Inhoud en doel	Partijen zullen onder de voorwaarden van deze overeenkomst met elkaar samenwerken opdat elk van de partijen haar verplichtingen uit deze overeenkomst kan uitvoeren en het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' wordt gerealiseerd.
Instellingsjaar	2005
Looptijd	Deze Overeenkomst eindigt wanneer blijkt dat het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied' overeenkomstig het Toetsingskader is gerealiseerd.
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 17,5 miljoen aan de OVP PMR 750 ha onttrokken voor de realisatie van de doelen zoals opgenomen in de Uitwerkingsovereenkomst PMR 750ha (zoals aankoop en inrichting van gronden, subsidieverstrekking).
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 30,6 miljoen.

Programma Natuur 2e fase

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Programma Natuur 2e Fase	21.573	21.573	0	10.000	11.573	3.464	2.043	2.043

Toelichting

Onderwerp	OVP Programma Natuur 2e fase
Inhoud en doel	Middelen zijn ter beschikking gesteld voor natuurherstel met het oog op een duurzame instandhouding van de overbelaste stikstofgevoelige N2000-gebieden en de overige natuurgebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland met een overschrijding van de Kritische Depositiewaarde.
Instellingsjaar	November 2024
Looptijd	31-12-2032
Toelichting onttrekkingen	In 2026 vindt per saldo een onttrekking van € 10 miljoen aan de OVP plaats die betrekking heeft op boekjaar 2027. Deze onttrekking is opgebouwd uit drie mutaties die zijn verwerkt in de volgende P&C-producten: - Begroting 2026: € 7,3 miljoen - Voorjaarsnota 2026: € 0,5 miljoen - Begroting 2027: € 2,2 miljoen
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 11,6 miljoen.

Provinciale maatregelen PAS-melders

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Provinciale maatregelen PAS-melders	6.045	6.045	0	0	6.045	6.045	6.045	6.045

Toelichting

Onderwerp	OVP Provinciale maatregelen PAS-melders
Inhoud en doel	De provincie heeft, ter versnelling van het Legalisatieprogramma PAS-meldingen, een aanvraag ingediend voor maatregelen, die met voldoende zekerheid, een oplossing bieden voor gemelde PAS-projecten. Verplichtingen worden, tussen 4 augustus 2022 en 31 augustus 2023, aangegaan om de situatie van één of meer PAS-melders op te lossen.
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	28-02-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 6 miljoen.

Provinciale maatregelen PAS-melders (2024)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Provinciale maatregelen PAS-melders (2024)	15.592	15.592	0	0	15.592	15.592	15.592	15.592

Toelichting

Onderwerp	OVP Provinciale maatregelen PAS-melders (2024)
Inhoud en doel	De provincie heeft, ter versnelling van het Legalisatieprogramma PAS-meldingen, een aanvraag ingediend voor maatregelen, die met voldoende zekerheid, een oplossing bieden voor gemelde PASprojecten.
Instellingsjaar	November 2024
Looptijd	31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 15,6 miljoen.

Provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (NPLG)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (NPLG)	1.093	713	0	0	713	713	713	713

Toelichting

Onderwerp	OVP Provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (NPLG)
Inhoud en doel	Via de provinciale versnellingsvoorstellen werken de rijksoverheid en de provincies samen aan een integrale en gebiedsgerichte aanpak om in een specifiek gebied bij te dragen aan de doelen van het NPLG. Specifiek gaat het om beleidsdoelstellingen op het gebied van de versterking van de natuur (waaronder de reductie van stikstof), de verbetering van de waterkwaliteit en, de klimaatopgave. Het versnellingstraject is een voorloper op de gebiedsprogramma's van de provincies. Concreet gaat het om de volgende voorstellen: • Kwaliteitsbaggeren in natuurgebied Veenweiden Krimpenerwaard; • Omhoog met het veen Krimpenerwaard; • Onderzoek smart grids energiemaatregelen.
Instellingsjaar	December 2022
Looptijd	05-04-2022 t/m 31-12-2024
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,7 miljoen.

RPMLG land- en tuinbouw

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP RPMLG Land- en Tuinbouw	28.931	30.496	0	4.598	25.897	20.791	17.413	17.413

Toelichting

Onderwerp	OVP RPMLG land- en tuinbouw
Inhoud en doel	De middelen dienen te worden aangewend voor een of meer gebiedsprocessen en maatregelen die de provincie wil uitvoeren als onderdeel van een brede, langjarige gebiedsgerichte aanpak om de stikstofbelasting van de natuur terug te dringen en de natuur te beschermen en te ontwikkelen, een bijdrage te leveren aan het tijdig voldoen aan de kaderrichtlijn water, de emissie van broeikasgassen door de landbouw en door landgebruik te verminderen en een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de landbouw.
Instellingsjaar	September 2024
Looptijd	31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking is € 4,6 miljoen.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 25,9 miljoen.

RPMLG landschap en natuurversterking

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP RPMLG Landschap en natuurversterking	98.355	108.748	0	12.323	96.425	66.848	57.799	57.799

Toelichting

Onderwerp	OVP RPMLG landschap en natuurversterking
Inhoud en doel	De middelen dienen te worden aangewend voor een of meer gebiedsprocessen en maatregelen die de provincie wil uitvoeren als onderdeel van een brede, langjarige gebiedsgerichte aanpak om de stikstofbelasting van de natuur terug te dringen en de natuur te beschermen en te ontwikkelen, een bijdrage te leveren aan het tijdig voldoen aan de kaderrichtlijn water, de emissie van broeikasgassen door de landbouw en door landgebruik te verminderen en een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de landbouw.
Instellingsjaar	September 2024
Looptijd	31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2027 wordt geraamd op netto €12,3 miljoen (€16,1 miljoen is geraamd met de Voorjaarsnota 2026 en -€3,8 miljoen wordt gecorrigeerd met de Begroting 2027).
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 96,4 miljoen.

RPMLG water- en bodemsysteem

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP RPMLG Water- en Bodemsysteem	17.534	20.291	0	1.275	19.016	19.016	11.064	11.064

Toelichting

Onderwerp	OVP RPMLG water- en bodemsysteem
Inhoud en doel	De middelen dienen te worden aangewend voor een of meer gebiedsprocessen en maatregelen die de provincie wil uitvoeren als onderdeel van een brede, langjarige gebiedsgerichte aanpak om de stikstofbelasting van de natuur terug te dringen en de natuur te beschermen en te ontwikkelen, een bijdrage te leveren aan het tijdig voldoen aan de kaderrichtlijn water, de emissie van broeikasgassen door de landbouw en door landgebruik te verminderen en een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de landbouw.
Instellingsjaar	September 2024
Looptijd	31-12-2028
Toelichting onttrekkingen	Betreft een onttrekking van € 1,3 miljoen.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 19 miljoen.

Schone Lucht Akkoord (SLA)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Schone Lucht Akkoord (SLA)	42	42	0	0	42	42	42	42

Toelichting

Onderwerp	OVP Schone Lucht Akkoord (SLA)
Inhoud en doel	De specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord ter hoogte van € 0,5 mln is voor het treffen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in het kader van het Schone Lucht Akkoord (Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord) aan gemeentes.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	01-09-2021 t/m 01-09-2023
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,04 miljoen.

Smart Mobility Synchronode

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Smart Mobility Synchronode	43	43	0	0	43	43	43	43

Toelichting

Onderwerp	OVP Smart Mobility Synchronode
Inhoud en doel	Bijdrage in de kosten van ambtelijke inzet voor het project Synchronode in de vorm van een EU-subsidie
Instellingsjaar	Februari 2023
Looptijd	3 jaar (2023 t/m 2025)
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,04 miljoen.

Startup in residence Intergov 2022

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Startup In Residence Intergov 2022	125	125	0	121	5	5	5	5

Toelichting

Onderwerp	OVP Startup In Residence Intergov 2022
Inhoud en doel	Door het ministerie van BiZa wordt een specifieke uitkering (SPUK) toegekend aan Provincie Zuid-Holland en is onderdeel van het samenwerkingsverband "Startup in Residence Intergov". Het programma kent meerdere doelen zoals o.a. het stimuleren van innovatieve startups in Zuid-Holland. Ten behoeve van de samenwerking heeft de provincie Zuid-Holland medewerkers aangesteld en worden werkzaamheden verricht die ten gunste komen aan alle partners van de samenwerking (PZH; Den Haag; BiZa, Ez, LNV en SZW).
Instellingsjaar	November 2022
Looptijd	2022 met jaarlijkse verlenging tot nader order
Toelichting onttrekkingen	Er wordt in 2027 een onttrekking van € 0,1 miljoen geraamd.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP is ultimo 2027 vrijwel nihil.

Stimulering schoon en emissieloos bouwen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Stimulering schoon en emissieloos bouwen	112	112	0	0	112	112	112	112

Toelichting

Onderwerp	OVP Stimulering schoon en emissieloos bouwen
Inhoud en doel	De Regeling is gericht op het toepassen van emissieloos bouwmaterieel bij aanbestedingen om daarmee bij te dragen aan de doelen op het gebied van stikstofreductie, klimaat en gezondheid.
Instellingsjaar	September 2024
Looptijd	01-09-2024 t/m 31-03-2029
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.

Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,1 miljoen.

Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	4.440	4.440	0	0	4.440	4.440	4.440	4.440

Toelichting

Onderwerp	OVP Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
Inhoud en doel	Het doel van deze regeling is het stimuleren van het nemen of versnellen van kosteneffectieve en risicogestuurde verkeersveiligheidsmaatregelen op het onderliggend wegennet.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	30-11-2020 t/m 30-11-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 4,4 miljoen.

Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel	144	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel
Inhoud en doel	Het doel van uitkering is om het bevoegde gezag in staat te stellen nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak conform §2 van de regeling (buitenproportionele opgaven). De SPUK is toegekend voor de onderdelen PFAS ter hoogte van €0,3 miljoen en Aanpak diffuus lood ter hoogte van €1,4 miljoen.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	29-10-2021 t/m 28-10-2024
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP is ultimo 2027 nihil.

Truckparkings

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Truckparkings	37	37	0	0	37	37	37	37

Toelichting

Onderwerp	OVP Truckparkings
Inhoud en doel	Terugdringen van het tekort aan beveiligde vrachtwagenparkeerplaatsen door het ondersteunen van aanleg van nieuwe parkeerlocaties of uitbreiden van bestaande locaties.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,04 miljoen.

Uitvoering aanpak piekbelasting

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Uitvoering Aanpak piekbelasting	302	302	0	0	302	302	302	302

Toelichting

Onderwerp	OVP Uitvoering Aanpak piekbelasting
Inhoud en doel	Met deze specifieke uitkering voor de uitvoering aanpak piekbelasting worden provincies in staat gesteld om regionale uitvoeringsteams te vormen, bezetten en/of te ondersteunen. Met de provincie Zuid-Holland zijn werkafspraken gemaakt. Concreet betekent dit dat kosten voor de capaciteit ter ondersteuning van de regionale uitvoeringsteams in de provincie voor een bijdrage in aanmerking komen.
Instellingsjaar	Februari 2024
Looptijd	01-03-2023 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen onttrekkingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen onttrekkingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,3 miljoen.

Uitvoeringsprogramma Natuur

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Uitvoeringsprogramma Natuur	8.738	221	0	0	221	221	221	221

Toelichting

Onderwerp	OVP Uitvoeringsprogramma Natuur
Inhoud en doel	Met de 12 Provinciale Uitvoeringsprogramma's beoogt het Rijk natuurherstel in de meest kwetsbare natuurgebieden. De inzet richt zich met name op overbelaste stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en leefgebieden van soorten. De provincie Zuid-Holland heeft hiertoe een Provinciaal Uitvoeringsprogramma Zuid-Holland opgesteld. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn aanvullend aan de afspraken in het Natuurpact.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	31-12-2026
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,2 miljoen.

Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028	Saldo 31-12-2029	Saldo 31-12-2030
OVP Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	469	469	0	0	469	469	469	469

Toelichting

Onderwerp	OVP Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023
Inhoud en doel	De bijdrage wordt ontvangen voor verkeersveiligheidsmaatregelen bij het project 'N214A+B Groot Onderhoud en Verbetering Verkeersveiligheid'. Het omhelst naast asfaltonderhoud, bermonderhoud, kleine onderhoudsmaatregelen (verlichting, meubilair etc.) een aantal grootschalige reconstructies t.b.v. verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Bij Noordeloos (gemeente Molenlanden) worden vanuit verkeersveiligheidsoverwegingen de huidige voorrangskruispunten met de Middenweg en Gorissenweg omgebouwd tot (enkelstrooks)rotonde.
Instellingsjaar	Januari 2023
Looptijd	01-07-2022 t/m 31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 0,5 miljoen.

Versnelling natuurinclusief isoleren

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028	Saldo 31-12-2029	Saldo 31-12-2030
OVP Versnellen Natuurinclusief isoleren	10.608	9.008	0	664	8.344	8.344	8.344	8.344

Toelichting

Onderwerp	OVP Versnelling natuurinclusief isoleren
Inhoud en doel	De provincies krijgen een centrale rol in: a. Het adviseren van gemeenten over het soortenmanagementplan; b. Het beoordelen van aanvragen van gemeenten van ontheffingen, vergunningen of vrijstellingen die worden onderbouwd met een soortenmanagementplan; c. Het realiseren of financieren van alternatieve verblijfplaatsen; d. Het toezichthouden op en handhaven van voorschriften ter bescherming van beschermde diersoorten, in zoverre dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de energiebesparende isolatie van de thermische schil van gebouwen in de gebouwde omgeving
Instellingsjaar	December 2023
Looptijd	1 januari 2021 t/m 31 december 2030
Toelichting onttrekkingen	In 2027 wordt € 0,7 miljoen onttrokken aan de OVP ter dekking subsidieslasten.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	Ultimo 2027 bedraagt de omvang van de OVP € 8,3 miljoen.

Woondeals 2022

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Woondeals 2022	69	69	0	0	69	69	69	69

Toelichting

Onderwerp	OVP Woondeals 2022
Inhoud en doel	De minister verstrekt een specifieke uitkering aan een provincie voor het: a. Inhuren van capaciteit om gemeenten en provincies te ondersteunen in het opstellen en uitvoeren van de woondeals. b. Het inhuren van de capaciteit en expertise voor in kaart brengen van kansen en knelpunten op locatieniveau met betrekking tot woningbouwplannen.
Instellingsjaar	2022
Looptijd	01-10-2022 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt ultimo 2027 € 0,07 miljoen.

Woondeals 2023

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Woondeals 2023	29	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Woondeals 2023
Inhoud en doel	De Minister verstrekt een specifieke uitkering aan een provincie voor de inhuur van capaciteit of expertise om intern ondersteuning te bieden, voor het maken van proceskosten of om gemeenten te ondersteunen in het opstellen en uitvoeren van de woondeals.
Instellingsjaar	November 2023
Looptijd	01-01-2023 t/m 31-12-2026
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt ultimo 2027 nihil.

Woondeals 2024

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Woondeals 2024	697	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Woondeals 2024
Inhoud en doel	Deze specifieke uitkering heeft als belangrijkste doel provincies en gemeenten te ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van de regionale woondeals, door financiële middelen te verstrekken voor extra capaciteit en expertise.
Instellingsjaar	September 2024
Looptijd	01-01-2024 t/m 31-12-2027
Toelichting onttrekkingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting toevoegingen	Er vonden geen bijstellingen plaats.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP bedraagt ultimo 2027 nihil.

Zero Emissiebussen ZH-N

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2025	Saldo 31- 12-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12- 2027	Saldo 31-12- 2028	Saldo 31-12- 2029	Saldo 31-12- 2030
OVP Zero Emissiebussen ZH-N	1.417	1.417	610	610	1.417	1.417	1.417	1.417

Toelichting

Onderwerp	OVP Zero Emissiebussen ZH-N
Inhoud en doel	Rijksbijdrage in de aanschaf van Zero emissiebusen voor de concessie Z-H Noord.
Instellingsjaar	Oktober 2023
Looptijd	2023 t/m 2028
Toelichting onttrekkingen	In 2027 zal er € 0,6 miljoen uit de OVP worden onttrokken.
Toelichting toevoegingen	In 2027 zal er € 0,6 miljoen in de OVP worden gestort.
Toelichting omvang	Per 2027 is de omvang van de OVP € 1,4 miljoen.

Bijlage 4 Overzicht kosten Provinciale Staten 2027

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de kosten die betrekking hebben op Provinciale Staten. Er wordt onderscheid gemaakt in directe kosten voor Provinciale Staten en directe kosten voor de Griffie. Met ingang van 2017 worden, als gevolg van wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording, indirecte kosten centraal gepresenteerd in Overzichten, middelen en overhead.

(bedragen x € 1.000)	
Directe kosten Provinciale Staten	3.285
Directe kosten Griffie	2.606

Toelichting Directe kosten Provinciale Staten

(bedragen x € 1.000)	
Vaste vergoedingen	1.024
Fractie-ondersteuning	2.261
Totaal	3.285

De vaste vergoeding is gebaseerd op het rechtspositiebesluit staten- en commissieleden. Daarnaast worden de fracties ondersteund door een staf. Alle kosten die betrekking hebben op deze ondersteuning worden uit dit budget betaald.

Toelichting directe kosten Griffie

(bedragen x € 1.000)	
Lonen en salarissen	1.401
Bijdrage randstedelijke rekenkamer	560
Algemene ondersteuning PS/ communicatie	300
Communicatie verkiezingen	325
Totaal	2.606

Bijlage 5 Overzicht van lasten en baten per taakveld / uitvoeringsinformatie

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Algemene dekkingsmiddelen															
0.1 Uitkering provinciefonds	0	462.429	-462.429	0	493.679	-493.679	0	520.422	-520.422	0	531.757	-531.757	0	523.564	-523.564
0.2 Opbrengst provinciale belastingen	0	494.214	-494.214	0	513.888	-513.888	0	527.828	-527.828	0	539.997	-539.997	0	568.602	-568.602
0.3 Geldleningen en uitzettingen	4.621	4.620	1	2.918	2.916	1	2	0	2	2	0	2	2	0	2
0.4 Deelnemingen	153	1.666	-1.513	217	1.666	-1.449	499	1.666	-1.167	522	1.666	-1.144	536	1.666	-1.129
0.5 Algemene dekkingsmiddelen, overige baten en lasten	47.522	47.600	-78	1.800	100	1.700	20.621	3.100	17.521	39.698	4.100	35.598	62.376	3.100	59.276
0.6 Overhead	160.505	7.411	153.094	151.611	5.726	145.885	149.389	5.726	143.662	144.150	5.726	138.423	143.979	5.726	138.252
0.7 Vennootschapsbelasting	32	0	32	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4
0.8 Mutaties reserves	28.111	-17.950	46.061	-39.049	0	-39.049	14.894	0	14.894	50.786	0	50.786	67.862	0	67.862
Totaal 0 Algemene dekkingsmiddelen	240.943	999.989	-759.045	117.500	1.017.976	-900.476	185.409	1.058.742	-873.333	235.162	1.083.246	-848.085	274.759	1.102.658	-827.899
1 Bestuur															
1.1 Provinciale staten	6.042	0	6.042	6.315	0	6.315	5.482	0	5.482	5.459	0	5.459	5.452	0	5.452
1.2 Gedeputeerde staten	1.918	0	1.918	1.924	0	1.924	1.783	0	1.783	1.776	0	1.776	1.774	0	1.774
1.3 Kabinetszaken	1.780	0	1.780	5.100	0	5.100	5.095	0	5.095	5.080	0	5.080	5.076	0	5.076
1.4 Bestuurlijke organisatie	3.561	0	3.561	3.645	0	3.645	3.621	0	3.621	3.362	0	3.362	3.154	0	3.154
1.5 Interbestuurlijk toezicht op de regio	279	0	279	308	0	308	307	0	307	302	0	302	301	0	301
1.6 Openbare orde en veiligheid	3.197	102	3.095	1.663	0	1.663	1.431	0	1.431	1.411	0	1.411	1.405	0	1.405
1.9 Bestuur, overige baten en lasten	12.651	135	12.516	13.300	135	13.165	13.290	135	13.154	13.103	135	12.968	13.049	135	12.913
Totaal 1 Bestuur	29.429	237	29.191	32.256	135	32.121	31.007	135	30.872	30.493	135	30.358	30.212	135	30.076
2 Verkeer en vervoer															
2.1 Landwegen	195.250	27.397	167.854	193.192	14.303	178.889	196.551	7.075	189.476	197.149	8.755	188.394	209.143	4.256	204.887
2.2 Waterwegen	67.473	11.068	56.405	74.850	19.081	55.769	71.341	14.066	57.275	82.246	20.708	61.537	71.026	6.539	64.487
2.3 Openbaar vervoer	153.291	21.350	131.941	169.080	30.664	138.416	182.728	27.622	155.106	161.411	5.422	155.989	162.652	8.368	154.284
2.9 Verkeer en vervoer, overige baten en lasten	28.422	4.031	24.391	27.972	2.159	25.813	27.729	3.152	24.577	27.124	2.055	25.069	25.697	1.255	24.442
Totaal 2 Verkeer en vervoer	444.436	63.846	380.590	465.093	66.206	398.887	478.350	51.915	426.435	467.930	36.940	430.990	468.518	20.418	448.100
3 Water															
3.1 Waterkeringen	396	0	396	399	0	399	398	0	398	394	0	394	393	0	393
3.2 Kwantiteit oppervlaktewater	6.843	0	6.843	17.096	783	16.313	8.023	350	7.673	4.773	350	4.423	4.412	0	4.412

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3.3 Kwantiteit grondwater	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0
3.4 Kwaliteit oppervlaktewater	40.836	40.800	36	1.296	925	371	991	991	0	1.372	0	1.372	0	0	0
3.5 Kwaliteit grondwater	3.618	1.621	1.997	10.545	991	9.554	2.718	998	1.720	2.642	934	1.708	1.705	0	1.705
3.9 Water, overige baten en lasten	5.879	879	5.001	5.046	269	4.778	4.934	131	4.803	4.416	131	4.285	3.835	131	3.704
Totaal 3 Water	57.972	43.700	14.272	34.782	3.368	31.415	17.463	2.870	14.594	13.997	1.815	12.182	10.745	531	10.214
4 Milieu															
4.1 Bodembescherming	9.108	6.238	2.870	6.255	3.367	2.888	4.055	1.174	2.881	4.037	1.174	2.864	3.060	202	2.858
4.2 Luchtverontreiniging	1.400	200	1.200	1.738	200	1.538	2.035	300	1.735	2.026	300	1.726	1.924	0	1.924
4.3 Geluidhinder	854	250	604	1.116	500	616	1.113	500	613	857	250	607	593	0	593
4.4 Vergunningverlening en handhaving	66.999	5.280	61.719	72.345	7.550	64.795	72.326	7.550	64.776	71.991	7.550	64.441	70.276	7.550	62.726
4.6 Duurzaamheid	85.005	47.012	37.993	102.269	58.222	44.047	62.050	14.462	47.588	60.889	13.225	47.665	35.617	2.500	33.117
Totaal 4 Milieu	163.368	58.980	104.388	183.722	69.838	113.884	141.579	23.986	117.593	139.801	22.498	117.303	111.470	10.252	101.218
5 Natuur															
5.1 Natuurontwikkeling	108.914	69.423	39.490	135.840	69.808	66.032	178.742	142.436	36.306	84.060	46.646	37.414	38.031	3.846	34.186
5.2 Beheer natuurgebieden	66.539	11.044	55.495	80.103	21.124	58.979	67.214	11.473	55.741	49.795	1.500	48.295	48.634	1.500	47.134
5.3 Beheer flora en fauna	4.645	1.706	2.939	4.487	2.178	2.309	3.820	336	3.484	1.585	240	1.345	1.584	240	1.344
5.9 Natuur, overige baten en lasten	4.295	100	4.195	3.150	302	2.848	3.006	302	2.704	2.805	100	2.705	2.764	100	2.664
Totaal 5 Natuur	184.393	82.274	102.119	223.579	93.412	130.168	252.782	154.548	98.235	138.245	48.486	89.759	91.013	5.686	85.327
6 Regionale economie															
6.1 Agrarische aangelegenheden	24.790	13.916	10.874	22.647	10.084	12.563	16.520	4.266	12.254	16.924	3.761	13.163	8.857	75	8.782
6.3 Kennis en innovatie	30.098	5.296	24.802	33.645	5.814	27.831	26.628	855	25.773	24.501	517	23.985	21.039	430	20.609
6.4 Recreatie en toerisme	31.662	5.177	26.485	36.557	5.987	30.570	37.740	5.217	32.523	24.813	538	24.275	20.784	397	20.387
6.9 Regionale economie, overige baten en lasten	8.882	1.883	6.999	10.139	2.181	7.959	10.895	2.050	8.845	11.209	1.300	9.909	10.391	800	9.591
Totaal 6 Regionale economie	95.432	26.273	69.159	102.989	24.066	78.924	91.782	12.387	79.395	77.448	6.115	71.332	61.072	1.702	59.370
7 Cultuur en maatschappij															
7.1 Cultuur	21.635	1.987	19.647	30.693	1.557	29.136	27.230	267	26.963	23.144	0	23.144	22.804	0	22.804
7.2 Maatschappij	11.596	117	11.479	11.115	88	11.027	10.874	88	10.786	10.498	88	10.410	10.488	88	10.400
Totaal 7 Cultuur en maatschappij	33.231	2.105	31.127	41.808	1.645	40.162	38.104	355	37.749	33.643	88	33.555	33.291	88	33.203

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
8 Ruimte															
8.1 Ruimtelijke ordening	52.873	27.633	25.241	44.501	3.787	40.714	40.753	992	39.762	33.987	0	33.987	40.024	6.985	33.039
8.2 Volkshuisvesting	21.468	19.386	2.082	46.454	13.155	33.299	28.923	626	28.297	28.718	500	28.218	27.700	506	27.195
8.3 Stedelijke vernieuwing	745	0	745	745	0	745	245	0	245	245	0	245	0	0	0
8.9 Ruimte, overige baten en lasten	132	0	132	158	0	158	158	0	158	156	0	156	156	0	156
Totaal 8 Ruimte	75.218	47.018	28.199	91.857	16.942	74.915	70.079	1.618	68.461	63.106	500	62.606	67.880	7.491	60.389
totaal taakvelden	1.324.422	1.324.422	0	1.293.588	1.293.588	0	1.306.556	1.306.556	0	1.199.824	0	0	1.148.960	1.148.960	0

Bijlage 6 Opbouw van de begroting voor 15 jaar vooruit

Lasten

Lasten (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 1 Samenwerken aan Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	33	28	26	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Mutaties	-8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Begroting nieuwe stand	25	34	32	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	435	457	469	454	451	443	451	460	457	456	459	452	449	448	445	443
Mutaties	-1	6	7	12	14	22	24	11	10	15	8	21	25	25	29	28
Begroting nieuwe stand	433	462	475	466	465	465	475	471	467	470	468	473	474	473	474	471
Ambitie 3 Schone energie voor iedereen																
Begroting t/m Kadernota	70	60	30	20	17	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Mutaties	-4	11	6	10	0	-2	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4
Begroting nieuwe stand	65	71	37	30	17	12	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Ambitie 4 Een welvarend Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	92	87	78	74	69	71	68	67	67	68	67	68	68	68	68	68
Mutaties	-3	9	11	8	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Begroting nieuwe stand	89	96	89	81	74	76	72	71	71	72	71	72	72	72	72	72
Ambitie 5 Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw																
Begroting t/m Kadernota	231	237	211	131	118	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Mutaties	-42	6	47	40	-5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Begroting nieuwe stand	188	243	259	170	112	107	107	107	107	107	107	107	107	107	107	107

Lasten (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	84	46	41	39	44	34	33	33	33	33	34	34	34	34	34	34
Mutaties	-26	42	28	23	23	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Begroting nieuwe stand	59	87	69	62	66	38	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37
Ambitie 7 Gezond en veilig Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	130	120	108	103	95	94	94	94	94	94	95	95	95	95	95	95
Mutaties	-10	19	13	15	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Begroting nieuwe stand	120	138	120	118	103	101	101	101	101	101	102	102	102	102	102	102
- Overzicht Organisatie																
Begroting t/m Kadernota	146	142	137	132	131	131	131	130	129	129	129	129	126	126	126	126
Mutaties	-5	10	12	13	13	13	13	13	14	14	14	14	13	13	13	13
Begroting nieuwe stand	141	152	149	144	144	144	144	143	143	143	142	142	139	139	139	139
- Overzicht Algemene middelen																
Begroting t/m Kadernota	14	32	56	81	105	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101
Mutaties	13	-27	-35	-41	-42	-16	-16	-16	-16	-16	-16	-16	-16	-16	-16	-16
Begroting nieuwe stand	27	5	21	40	63	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85

Baten

Baten (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 1 Samenwerken aan Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Baten (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	22	38	39	25	17	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Mutaties	5	0	-10	4	-6	2	2	2	4	4	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	27	38	29	29	12	12	12	12	14	14	10	10	10	10	10	10
Ambitie 3 Schone energie voor iedereen																
Begroting t/m Kadernota	11	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 4 Een welvarend Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 5 Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw																
Begroting t/m Kadernota	58	64	79	20	13	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Mutaties	1	0	28	10	-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	59	65	107	30	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 7 Gezond en veilig Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	15	16	10	10	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Mutaties	-3	1	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	13	18	10	18	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
- Overzicht Organisatie																

Baten (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Begroting t/m Kadernota	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Mutaties	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Begroting nieuwe stand	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
- Overzicht Algemene middelen																
Begroting t/m Kadernota	939	971	1.009	1.045	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061	1.061
Mutaties	-22	41	41	29	33	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55	55
Begroting nieuwe stand	917	1.012	1.050	1.074	1.094	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116	1.116

Toevoeging aan reserves

Toevoeging aan reserve (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	3	5	5	4	5	5	4	6	6	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	3	5	5	4	5	5	4	6	6	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 4 Een welvarend Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 5 Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw																
Begroting t/m Kadernota	43	11	32	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-23	25	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	21	36	34	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toevoeging aan reserve (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 7 Gezond en veilig Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Overzicht Algemene middelen																
Begroting t/m Kadernota	22	9	30	63	67	75	72	63	64	68	65	64	70	70	74	75
Mutaties	-19	-48	-15	-12	1	19	20	33	35	30	32	19	16	16	12	12
Begroting nieuwe stand	4	-39	15	51	68	94	92	96	98	99	97	83	85	87	86	88

Onttrekking aan reserves

Onttrekking aan reserve (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	36	28	18	9	9	12	13	13	10	7	8	0	0	0	0	0
Mutaties	-9	0	5	-1	-1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	27	28	23	8	9	12	14	14	10	7	8	0	0	0	0	0
Ambitie 3 Schone energie voor iedereen																
Begroting t/m Kadernota	43	35	9	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-3	12	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	41	47	13	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Onttrekking aan reserve (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Ambitie 4 Een welvarend Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	7	4	2	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-3	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	5	7	4	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ambitie 5 Gezonde natuur, toekomstbestendig watersysteem en vitale landbouw																
Begroting t/m Kadernota	91	60	48	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-43	-15	10	20	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	48	45	58	24	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	32	6	2	1	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-18	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	13	17	2	1	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ambitie 7 Gezond en veilig Zuid-Holland																
Begroting t/m Kadernota	6	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	3	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Overzicht Algemene middelen																
Begroting t/m Kadernota	24	0	3	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties	-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Begroting nieuwe stand	0	0	3	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 7 Afkortingenlijst

ACCEZ	Accelerating Circular Economy Zuid-Holland
ANLb	Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer
Asv	Algemene Subsidieverordening Zuid-Holland
AWZI	Afvalwaterzuivingsinstallatie
BBL	Bureau Beheer Landbouwgronden
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BPL	Bijzonder Provinciaal Landschap
BRE	Bestuurlijke Regionale Ecosysteem
BRIKS	Bouwen, Reclame, Inrit, Kappen en Slopen
BRO	Basis Registratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CdK	Commissaris der Koning
CES	Cluster-energie Strategieën
CID	Central Innovation District
CLINSH	CLean INland SHipping
DBI	Dienst Beheer Infrastructuur
DCMR	DCMR Milieudienst Rijnmond
DMS	Datamanagementsysteem
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EBZ	Economic Board Zuid-Holland
EC	Europese Commissie
ECRN	European Chemical Regions Network
EGTC	European Grouping of Territorial Cooperation
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMU	Economische en Monetaire Unie
EU	Europese Unie
EVZ	Ecologische verbindingzones
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Fido	wet Financiering decentrale overheden
FLIE	Field Lab voor industriële elektrificatie
GC	Gebiedscoöperatie
GIS	Geografische Informatie Systeem
GLB	Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid
GLB NSP	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid Nationaal Strategisch Plan
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
GVC	Goederenvervoercorridor
GvG	Grond-voor-Grond
HCA	Human Capital akkoord Zuid-Holland
HIC	Haven Industrie Complex

HOV	Hoogwaardig openbaar vervoer
HZH	Houdstermaatschappij Zuid-Holland B.V.
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IBP	Interbestuurlijk programma
IBP-VP	Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland
IBP-VP-HUV	Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland Hollands-Utrechtse Veenweiden
IBP-VP-ZWD	Interbestuurlijk Programma Zuidwestelijke Delta
Interreg	Interregionale samenwerking
IODS	Integrale ontwikkeling Delft-Schiedam
IPO	Interprovinciaal Overleg
IQ	InnovationQuarter
IRP	Integraal Ruimtelijk Project
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
IVRI's	Intelligente verkeersregelininstallaties (IVRI's)
JTF	Just Transition Fund
KPI's	Kritische Prestatie-indicatoren
KRW	Kaderrichtlijn Water
LDO	Landelijke Databank Overstromingsinformatie
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LSH	Life Science en Health
LUMC	Leids Universitair Medisch Centrum
MER	Milieueffectrapport
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MIT	MKB Innovatiestimulering Topsectoren
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MoVe	Mobiliteit en Verstedelijking
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MRB	Motorrijtuigenbelasting
MRDH	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
MVO	Meerjarenprogramma versterking omgevingsveiligheid
NBC	Natuurbeheer-collectief
NDW	Nationaal Dataportaal Wegverkeer
NLS	Nationale Limes Samenwerking
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NO2	Stikstofdioxide
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
NPRZ	Nationaal Programma Rotterdam Zuid
NSP	Nationaal Strategisch Plan

OMS	Onderhouds Management Systeem
OV	Openbaar vervoer
OVP	Overlopende passiva
P&C	Planning en Control
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
pMIEK	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
PMR	Project Mainportontwikkeling Rotterdam
POP	Platteland Ontwikkelings Programma
PRG	Provinciale Recreatiegebieden
PS	(College van) Provinciale Staten
PZE	Programma Zuid-Hollands Economie
PZH	provincie Zuid-Holland
PZI	Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur
RBO	Regionaal Bestuurlijk Overleg
R-net	Randstad-net
RES	Regionale Energie Strategie
RH2INE	Rhine Hydrogen Integration Network of Excellence
RIEC	Regionale Informatie Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMP	Regionale Mobiliteitsplannen
RNIZ	Regionale Netwerken voor Zuid-Holland
RodS	Recreatie om de Stad
ROM-D	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden
ROR	Richtlijn Overstromingsrisico's
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RZG	Rotterdam Zoetermeer Gouda
SEOP	Stichting Educatieve Orkestprojecten
Srg	Subsidieregeling Groen
SLA	Schone Lucht Akkoord
SPUK	Specifieke uitkering
SWUNG	Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBM	Terrein Beheer Model
TEU	Twenty Feet Equivalent
TBO	Terreinbeherende organisaties
UPG	Uitvoeringsprogramma Groen
USK	Uitnamestrategiekader
UvW	Unie van Waterschappen
UWO	Uitwerkingsovereenkomst
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
VFF	Vroege Fase Financiering
VHR	Vogel- en Habitatrichtlijn
VIC	Veenweide Innovatie Centrum

VIP-NL	Nationaal Veenweide Innovatieprogramma
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VWS	ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VZHG	Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WHW	Wet Herverdeling Wegenbeheer
Wm	Wet milieubeheer)
Wob	Wet openbaar bestuur
Woo	Wet open overheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
ZHOV	Zuid-Hollandse Omgevingsverordening
ZH-PLG	Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Bijlage 8 Statenbesluit

Bijlage 9 Amendementen en moties